

**Proceedings of the Ninth Session of the Assam Legislative Assembly
assembled after the Second General Election under the
Sovereign Democratic Republican Constitu-
tion of India**

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong at 10 a. m. on
Saturday, the 8th October, 1960.

P R E S E N T

Shri Mahendra Mohan Choudhury, B. L., Speaker in the Chair,
six Ministers, three Deputy Ministers and seventy-six Members.

QUESTIONS AND ANSWERS

STARRED QUESTIONS

(To which oral answers were given)

Allegations against Shri L. Sarmah, Sub-Deputy Collector, Nalbari

Shri TARUN SEN DEKA (Nalbari-West) asked :

*11. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

- (a) Whether Government has received a good number of written allegations against the present Sub-Deputy Collector, Shri L. Sarmah of Nalbari ?
- (b) Whether written representations were submitted to the Chief Minister at Nalbari Dak-bungalow, during his last tour throughout the North Kamrup area alleging improper behaviour of the said Sub-Deputy Collector ?
- (c) Whether Government is aware that the people are demanding enquiry and transfer of this Officer ?
- (d) What steps Government have so far taken in the matter ?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue) replied :

11. (a)—No.

(b)—No.

(c) & (d)—Does not arise.

Shri TARUN SEN DEKA : Whether Chief Minister was asked as to whether he has received such allegations at Nalbari Dak Bungalow ?

Shri HARESWAR DAS : Yes, it was ascertained from the Chief Minister's Secretariat and the reply was received on 17th September, 1960 that no such incident happened.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati): Whether Government is aware that on the basis of the representation given to the Chief Minister at Nalbari Dak Bungalow, that said officer moved the Hon'ble High Court in Assam for bringing in a contempt of Court proceedings and ultimately he withdrew that ?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue): I am not aware of this. Possibly it is in connection with another officer.

Shri HARESWAR GOSWAMI (Rampur): On a point of order Sir, when the Member Shri Tarun Sen Deka says that he himself submitted that representation and he was present when the representation was submitted, is it just to disbelieve a Member.

Mr. SPEAKER: There might be some other context which the Hon'ble Member missed, and on that missing context it is very difficult to proceed.

Shri HARESWAR GOSWAMI: May I request the Hon'ble Minister that in view of the allegation made by Shri Tarun Sen Deka he will enquire into the matter and have a talk with the Chief Minister ?

Shri HARESWAR DAS: Investigation is not necessary, that representation was with regard to another officer of that place.

Transfer of the Assistant Settlement Officer, Tamulpur

Shri TARUN SEN DEKA (Nalbari-West) asked :

*12. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

- (a) Whether it is a fact that the Commissioner of Plains Division has transferred the Assistant Settlement Officers of Tamulpur and Nalbari Circles without the previous consent of the Director of Land Records and the Revenue Minister ?
- (b) Whether it is a fact that the said transfers have caused immense loss of progress in Settlement works ?
- (c) Whether it is a fact that the Director of Land Records objected to these transfers and requested the Commissioner to withdraw the transfer orders ?
- (d) Whether the said transfers were due in point of time ?
- (e) If not, what are the reasons which led to pass the order of these transfers ?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue) replied :

12. (a)—The powers of transfer and posting of A. C. S. Class I Officers (Sub-Deputy Collectors) vest in the Commissioner of Plains Division and so previous consent of Director of Land Records and the Revenue Minister is not necessary but the Commissioner consults the

Director of Land Records in those cases where he thinks necessary. In these cases Commissioner, consulted the Settlement Officer, Kamrup and Government also advised such transfer and the Assistant Settlement Officer, Nalbari himself prayed for transfer.

(b)—It is not a fact.

(c)—It is not a fact.

(d)—There is no fixed time limit for transfer of Officers. In public interest, transfers may be made at any time.

(e)—Does not arise.

Shri TARUN SEN DEKA (Nalbari-West): Sir, may I ask the Revenue Minister that a few months prior to this implementation of the order, whether he remembers that I personally rang him from Nalbari and in reply to my phone talk he stated that the transfer has been made in spite of the objection raised by the D. L. R. and himself. Whether he can remember the statement which he made to me on phone ?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue): I do not remember. But as far as I remember that happened in connection with another officer. Some representation was given to the Chief Minister in Nalbari Dak Bungalow with regard to this officer, who is also a S. D. C.

Police firing at Gauhati on 4th July 1960

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa) asked :

*13. Will the Minister-in-charge of Home be pleased to state—

- (a) Whether it is a fact that there was firing by Police at Gauhati on 4th July 1960 ?
- (b) If so, who were the victims of the firing ?
- (c) Whether it is a fact that certain houses in that locality were on fire when Police resorted to firing on the students ?
- (d) Who were the owners and who were the occupants of these houses which were on fire ?
- (e) Who were the Bengali residents there ?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue for Chief Minister) replied:

13. (a)—Yes.

(b) to (e)—The matter is under judicial enquiry.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa) : Whether Government is aware that informations contained in the report of the Delegation of Members of Parliament at page 12 item 35 that some Bengali houses were burnt down, whereas in some Local News-papers it was reported that some Assamese houses were burnt down ?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue) : Some houses were burnt down either before or after the incident ; but to whom the houses belonged, or whether these were set fire to before or after, are subject matter of enquiry.

Shri PHANI BORA (Nowgong) : Whether the Minister is aware that the Chief Minister justified the action of police firing at Gauhati ?

Mr. SPEAKER : This is also sub-judice as this is under judicial enquiry.

Shri PHANI BORA : In reply to question 13 (a), it is said 'yes'. May I ask the Minister who ordered this firing ?

Shri HARESWAR DAS : This matter is under judicial enquiry.

UNSTARRED QUESTIONS

(To which answers were laid on the table)

Demarcation of Bhatamari V. G. R.

Shri GHANASHYAM TALUKDER (Sorbhog) asked :

14. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

(a) How many bighas of lands are there at the Bhatamari V. G. R. ?

(b) How many bighas of lands of this V. G. R. have been eroded by river ?

(c) Whether there is a proposal to include this reserve into the Forest Reserve ?

(d) If so, whether this proposal will be cancelled ?

(e) Whether demarcation line has been given of this V. G. R. ?

Shri RADHIKA RAM DAS (Deputy Minister, Revenue) replied :

14. (a)—The total areas of the Bhatamari V. G. R. is 683 bighas, kathas and 1 lessa only.

(b)—No land from this V. G. R. has been eroded by river.

(c)—There is no such proposal to include this V. G. R. into the forest reserve.

(d)—Does not arise.

(e)—Yes, the V. G. R. is demarcated.

Shri GHANASHYAM TALUKDER (Sorbhog) : Whether the Government know that the Forest Department has encroached upon the V. G. R. ?

Shri RADHIKA RAM DAS (Deputy Minister, Revenue) : We have no information.

Shri GHANASHYAM TALUKDER : Will the Government enquire about it ?

Shri RADHIKA RAM DAS : If my Friend files any complaint then we can. But we have no information up till now.

Maulavi JAHANUDDIN AHMED (Bilasipara) : In reply to (b) it is said that 'no land from this V. G. R. has been eroded by river'. May I know whether the Hon'ble Minister personally visited the place ?

Shri RADHIKA RAM DAS : I have not personally visited the place.

Maulavi JAHANUDDIN AHMED : Who has given that information that no land from this V. G. R. has been eroded by river ?

Shri RADHIKA RAM DAS : On the informations supplied to us by the officer concerned.

Maulavi JAHANUDDIN AHMED : May I know the name of the officer giving information to the Hon'ble Minister ?

Shri RADHIKA RAM DAS : The Subdivisional Officer, Barpeta.

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari-East) : With regard to reply (c) does the Deputy Minister know that in spite of there being no proposal to include the V. G. R. into the forest reserve, the Forest Department has already encroached upon the V.G.R. ?

Shri RADHIKA RAM DAS : I have already replied to that question.

Shri GHANASHYAM TALUKDER : In reply to (e) it is said 'yes, the V. G. R. is demarcated'. May I ask when it was demarcated last ?

Shri RADHIKA RAM DAS : I cannot give the answer now.

**Pending Requisition and Acquisition cases in Karimganj
Subdivision**

Shri GOPESH NAMASUDRA [Patharkandi (Reserved for Scheduled Castes)] asked :

15. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

- (a) The number of requisition and acquisition cases pending in Karimganj Subdivision ?
- (b) The number of cases disposed of during the past 10 years, showing year by year ?
- (c) The case which is oldest on record awaiting disposal and since which year ?
- (d) Whether Government is aware that there is acute land scarcity in Karimganj Subdivision ?
- (e) Whether Government is aware of the growing discontent amongst the people for non-payment of compensation for lands acquisitioned or requisitioned long ago ?
- (f) Whether representations were made to the Government from time to time by individuals as well as people's organisations for speedy payment of compensation ?
- (g) Whether Government is aware that the number of requisition and acquisition cases are steadily increasing due to construction of border defence roads and other development projects ?
- (h) What steps Government propose take for expediting disposal of all such cases to mitigate the sufferings and discontents of the people ?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue) replied :

15. (a)—Requisition ... 91.
Acquisition .. 176.

(b)—The number of cases in Karimganj Subdivision disposed of during the past ten years are as follows :—

Year	Reqn.	Acqn.
1950-51	13	...
1951-52	2	..
1952-53

Year						Reqn:	Acqn:
1953-54	1	7
1954-55	1	5
1955-56	8
1956-57	1	1
1957-58	1	3
1958-59	7	6
1959-60	8	..
	Total		34	30

(c)—The oldest pending case in Karimganj Subdivision is L. A. Case No. 6 of 1937-38 involving acquisition of 13 kathas, 2 chattaks of land for the extension of the local M. M. M. C. Girls' High School.

(d)—On account of influx of very large number of displaced persons from Pakistan, there is scarcity of land in Karimganj Subdivision as in other parts of the district.

(e) & (f)—Yes. Some representations were received by the Subdivisional Officer, Karimganj for speedy payment of compensation.

(g)—Yes.

(h)—Government have already appointed a retired A. C. S. Officer as Land Acquisition Officer and a Survey staff consisting of 1 Supervisor Kanungo, 4 Amins and 4 Chainmen for the district of Cachar for expeditious disposal of the land acquisition work in that District.

Shri GOPESH NAMASUDRA [Patharkandi (Reserved for Scheduled Castes)]: With regard to reply to (h), may I know when was the officer appointed?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue): Last year; he has entered his second year.

Shri GOPESH NAMASUDRA: Is the officer still in service?

Shri HARESWAR DAS: He is a retired officer re-employed for this purpose.

Mr. SPEAKER: Is he continuing in his re-employment?

Shri HARESWAR DAS: Yes Sir, he is continuing.

Shri RANENDRA MOHAN DAS (Karimganj-North): How many cases have been disposed of after appointment of this officer ?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue): Eight, so far as this subdivision is concerned. There are two other subdivisions ; his jurisdiction covers the whole district.

Pending land compensation cases in Kamrup District

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari-East) asked :

16. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

(a) Whether Government is aware that a large number of land compensation cases arising out of the construction of embankments of Pagladiya, Baralia and Nona in Kamrup District are long pending with Government without payment ?

(b) What effective steps Government propose to take to settle up the payment of compensation of these pending cases before next winter ?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue) replied :

16. (a)—Yes Some lands for the projects were amicably taken over by the E. & D. Department. Subsequently land acquisition proceedings were taken up to regularise matters. These proceedings had to be dropped on legal grounds and fresh proceedings were taken up. Thus there has been delay in payment of compensation.

(b)—In order to expedite payment of compensation, an Act, *viz.*, "The Assam Acquisition of Land for Flood Control and Prevention of Erosion (Validation) Act, 1959", has been enacted recently. The local officer has been directed to complete the proceedings under the Act for early payment of the compensation.

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY : May I know when acquisition proceedings were first started, when they were dropped and new acquisition proceedings started again ?

Shri HARESWAR DAS : I may tell my hon. Friend that all the proceedings have now been almost completed and compensation assessed. It has gone to the Department concerned for sanction and as soon as it is sanctioned they will get compensation.

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY : I wanted to know when the acquisition proceedings were first started, when they were dropped and new proceedings started again ?

Shri HARESWAR DAS : The acquisition proceedings were started in 1956 under the Act (which was enforced in 1955,) with retrospective effect to cover the cases of 1954. That was not legal and was a mistake. So, those proceedings had to be dropped. Subsequently the Validation Act was passed and proceedings were restarted after that. Now they are almost complete.

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari-East) : Will the Minister, let me know whether some cases have already been paid and, if so, what is the basis of payment in those cases ?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue) : In some cases proceedings under the Land Acquisition Act were started and finished and they were paid compensation under the Land Acquisition Act. But in other cases the proceedings were started under the 1955 Act.

Shri TARUNSEN DEKA (Nalbari-West) : এই Proceedings বিলাকেই বা শেষ হব কেতিয়া আৰু বাহিৰে পইচাই বা পাব কেতিয়া ?

Mr. SPEAKER : Proceedings শেষ হৈ আহিছে বুলি কৈছে ।

Shri HARESWAR DAS : ৬৭ বছৰ হৈছে সচা, কিন্তু এতিয়া প্ৰায় শেষ হৈ আহিছে ।

Shri TARUNSEN DEKA : এই প্ৰায় কথাটো বৰ বেয়া ।

Shri RANENDRA MOHAN DAS (Karimganj-North) : He may take a big margin, even 10 years, but can he not give us an idea ?

Mr. SPEAKER : Can the Minister give a time-limit ?

Shri HARESWAR DAS : The matter has gone for sanction to the E. and D. Department and as soon as they give sanction the money will be paid. But I cannot say how long the E. and D. Department will take to give sanction. I can only give reminders.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati) : Whether Government expect that the money will be paid within the year 1960 or 1961 ?

Shri HARESWAR DAS : We expect it within the year 1960.

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY : এই acquisition case বিলাক জুলাই মাহতে E. & D. ত আহি পৰি আছে— সেইটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে তদন্ত কৰিছেনে ?

Shri HARESWAR DAS : তদন্ত কৰা নাই ।

Shri RANENDRA MOHAN DAS : The Minister said that some proceedings were started under the Land Acquisition Act and payments made accordingly and in other cases proceedings were started under the 1955 Act which are still pending. May I know if there is any difference in the rates of compensation payable under these two Acts ?

Shri HARESWAR DAS : There is a great deal of difference.

Maulavi JAHANUDDIN AHMED (Bilasipara) : What is that, Sir ?

Shri HARESWAR DAS : The hon. Member can find that out on a perusal of the two Acts.

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari-East) মন্ত্রী মহোদয়ে জানেন যে এটা basis ত এই payment বিলাক হৈছে ?

Mr. SPEAKER : He will note your information.

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue) : I take the information and will examine.

(Application for leave of absence from Shri Moti Ram Bora, M.L.A.)

Mr. SPEAKER : Before we pass on to the next item, I should bring to the notice of the hon. Members that one of our colleagues Shri Moti Ram Bora, is lying ill in the hospital. He has written to me that he is too ill to attend and has asked for leave of absence. I think with your permission I can grant leave of absence to him.

(Voices :—Yes, Sir).

(The leave was granted.)

Discussion on the Statement made by the Revenue Minister, on the 7th October, 1960 on the recent Flood Situation of the State and relief rendered by the Government.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati) : Before item No. 2 is taken up, may I seek a clarification, from the Revenue Minister, Sir? In the statement he made yesterday, a copy of which has been circulated to us, I find at page 2 he has stated that the Brahmaputra dyke was breached at Raha and Jagi in Nowgong district. The Barhmaputra river is nowhere near Raha or Jagi.

Shri HARESWAR DAS : Yes, that is a mistake. It should be Kolong.

Maulavi JAHANUDDIN AHMED (Bilasipara) : Mr. Speaker, Sir, I beg to move that this Assembly do now take into consideration and discuss the statement made by the Revenue Minister on the 7th October 1960 on the recent flood situation and the relief rendered.

Mr. SPEAKER : One minute. I find there are similar motions in item Nos. 3, 4 and 5. I think it will do if Shri Ahmed moves his motion and others speak on it without formally moving their motions. Is that agreed?

(Voices :—Yes, Yes.)

Maulavi JAHANUDDIN AHMED : Sir, in discussing the motion I find that at least in my subdivision, viz., the Dhubri subdivision, the hon. Minister has stated that an area of 194 square miles were under water. I don't understand what does he mean by this because, Sir, the area which had gone under water during the last floods would be about three time of 193 square miles. Probably, Sir, the officers supplying the information to the Hon'ble Minister, had taken only the areas of South Salmara and Mankachar police stations and not other areas under Bilasipara, Dhubri and Golakganj police stations.

Probably these areas have not been included in the statement given by the Hon'ble Minister. Sir, I personally know that in Bilasipara Thana the whole area south of the National high way was completely under water and the damage caused in that area is very great. Sir, according to my estimate, the length of this area under Bilasipara Thana from Bahalpur to Rangamati will be about 30 miles and the breadth that has been damaged by flood will be about or not less than 5 miles. If we circulate on that basis, the area of 150 square miles has been damaged or affected by flood in Bilasipara Police Station alone not to speak of other police stations like South Salmara, Dhubri and Goalpara. The figure that has been given by the Hon'ble Minister in his statement about the area that has gone under water is not correct. Sir, when we go through the statement, we generally do not find the correct and systematic figure of the affected areas in every Subdivision.

Somewhere it is mentioned only 278 villages and the areas were not given and the number of affected people also was not given. In Dhubri Subdivision, when we go through the statement it is given in square miles and in some other it is given in bighas. And somewhere only the number of families is given and again somewhere the number of population has been given. This is very anomalous. We expect that the report should be uniform, and systematic whether it is in bighas or in the number of population or whether it is in square miles, that should have been given for each place in one system that if it be in bighas it should be in bighas for all Subdivision and if the population is taken in one Subdivision it should be for all subdivision. That is it should be given in one system of calculation for each Subdivision. I hope in future it should be in one system only for proper understanding of the matters. When one goes through this report, certainly he is to calculate him-self in order to find out the actual extent of damage caused by flood for each subdivision and convert into one system. For instance, in Tezpur Subdivision, it is given that 40 families have been affected. In Gauhati Subdivision not a single village or the number of population that has been affected has been shown in the Report.

When we look to the relief that has been sanctioned by the Government, we do not know what is the basis for granting this relief to the affected people. When there is no data so far as Gauhati Subdivision is concerned, it seems to me that the Hon'ble Minister or the Government has given this relief not on a definite data or definite information. For example, Sir, take the Dhubri Subdivision. The people affected were shown as 40,000 families and if we calculate on the population basis assuming 5 members in each family, the number of people who have been affected comes to 2 lakhs and Rs. 35,000 only has been given to Dhubri Subdivision for gratuitous relief for 40,000 families. Sir, I find that only 17.05 Naye Paise has been given per head as gratuitous relief to the affected people. Now, Sir, I also find the figure that has been given about the villages which were either washed away or eroded by the mighty Brahmaputra River as mentioned in the statement to be 13 villages and some areas have been rendered unfit for cultivation. Sir, this is also incorrect. My information is that 16 villages were completely washed away in South Salmara Thana alone and I give the names of these villages. They are (1) Dayarchar Vatia Basti, (2) Kanaimara, (3) Bharamara, (4) Mecuralga, (5) Khagrarchar, (6) Faler Alga, (7) Digrirchar, (8) Natun Dewaner Alga, (9) Barogar Alga, (10) Bagmara, (11) Rashamanerchar, (12) Char Monirchar, (13) Char Masher Char, (14) Sutramara, (15) Mushakhowa and (16) Mohamaya. In Dayarchar

Vatia Basti there are 125 families which have been affected and Kanaimara is a villages that has been completely washed away and about 300 families have been affected. In Bharamara 100 families, in Mecurer Alga 75 families, in Khagarchar 60 families, in Faler Alga 60 families, in Digirchar 50 families and in Natun Dewaner Alga 40 families; in Daroga Alga 100 families, in Bagmara 50 families, in Rashamarir Char 60 families, in Char Masher Char 65 families, in Sutramara 50 families, in Mashakhowa 90 families and in Mohamaya 100 families have been affected. That means 1,395 families have been completely washed away. So what has been stated and the reason that has been given in the statement are very incorrect. We are sorry, Sir, that the Hon'ble Minister has mentioned about 417 houses that have been either damaged or washed away. Sir, may I put to this House and the Hon'ble Minister when we have the actual position and information that 1,395 families have been washed away and how a report can be given by an officer that only 417 houses washed away. Even if we take that each family has on the average at least 3 houses, then it comes to 4,185 houses. How a report of only 417 houses have been washed away can come is not known to me. It is up to the House to decide what sort of report our officer gives—whether he actually visited the affected places or the officers give their reports while sitting in their office. Sir, that is a very sad affair and I hope the Government should be very careful and alert in the matter of accepting reports of such officers.

So, Sir, I will now request that the relief that is given should be uniform according to the people affected because, Sir, I find in North Lakhimpur, two kinds of relief has been given, *i.e.*, gratuitous relief of Rs.30,000 and seed loan Rs.15,000. In Dibrugarh also, seed loan and gratuitous relief has been given so also to other subdivisions but in case of Dhubri Subdivision, Sir, it pains me to see that no relief in the shape of seed loan has been given and only gratuitous relief of Rs.35,000 has been given. I visited some place in South Salmara also and I came to know that one officer went there with only two bags of rice to distribute and that also he dare not to distribute uniformly because there were such a rush to receive relief, the officer had to hand it over to some local leaders and he himself had to fled away from the place less he is overwhelm by the people for relief. Sir, where the affected people in South Salmara thana are more than a lakh and the area which has been affected was very bad, it is about two hundred square miles, relief has been given by only two bags of rice. Anyway, Sir, these people, at least who have been affected and whose land has been totally washed away, should be rehabilitated immediately and Government should at least open some reserve in Gossaigaon and Kokrajhar area where they can be rehabilitated. Sir, South Salmara is not a very stable area and every year, it has become almost a chronic thing that people are affected by erosion very much. So these people should be allowed to rehabilitate in some permanent area, at least in northern portion of our district where they can be rehabilitated easily and where there are lands available in Gossaigaon and other Police Stations.

Sir, next thing I would like to mention here is that this Government was pleased to sanction Rs.1,50,00,000 for the rehabilitation of our Bengalee brothers who have been evicted or who have suffered during recent riot. They have been allotted Rs.1,50,00,000 for their rehabilitation. Sir, I would therefore request this House to rehabilitate these two lakhs of people in our Dhubri Subdivision and sanction at least Rs.50 lakhs for this purpose and I consider that this sum is a modest estimate. With these words, Sir, I resume my seat.

Mr. SPEAKER : The motion moved is that this Assembly take into consideration and discuss the statement made by the Revenue Minister on the 7th October, 1960 relating to the recent flood and relief measures taken thereon.

***Shri RAM NATH SARMA (Lumding):** মাননীয় অধ্যক্ষ, মহোদয়, বাজার বানবিন্ধবস্ত অঞ্চল সমূহৰ 'বিলিফ' সম্পৰ্কত যোৱা ৭/১০/৬০ তাৰিখে বাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যি বিবৃতি দিলে তাৰ পৰা দেখা গৈছে যে প্ৰায়—

৩,৭৬,০০০ টকা Gratuitous relief,
৬০,০০০ টকা Rehabilitation loans,
১,৭০,০০০ টকা Seed loan, দিয়া হৈছে।

ইয়াৰ ভিতৰত, নগাৰ জিলাত, মাত্ৰ ২৫ হাজাৰ টকা Gratuitous relief ব কাৰণে দিয়া হৈছে। বান পানী হৈ যোৱাৰ পিচতে মই উত্তৰ লক্ষীমপুৰ, তেজপুৰ আদি মহকুমা বিলাক ভ্ৰমণ কৰাৰ স্লযোগ হৈছিল আৰু সেই তেজপুৰ আৰু লক্ষীমপুৰ বানপানীৰ দৰেই নগাৰ বানপানীয়েও ভীষণ ৰূপ ধাৰণ কৰিছিল। অথচ বাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ বিবৃতিত বিশেষ ভাবে প্ৰস্তুত মৌজা সমূহৰ নামৰ উল্লেখ নাই। এই প্ৰসঙ্গত, শ্ৰীযুত গৌৰীশঙ্কৰ ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই ও উল্লেখ কৰি গৈছে। বাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ বিবৃতিত প্ৰথমতে কলংৰ 'হাইত 'কিলিং' হৈছিল আৰু 'due to rise in Killing' হোৱা হলে বেচি ভাল হলহেতেন কাৰণ, কলং বা 'কিলিং বান পানীয়ে' যেতিয়া বাইজৰ অপকাৰ সাধিছিল শ্ৰীযুত লীলাবৰ, মহম্মদ ইদ্ৰিচ আৰু মই ছিলংৰ পৰা ঘূৰি যাওঁতে ট্ৰাক বদৰ দাতিয়ে দাতিয়ে বানপানীয়ে কৰা ধবংসলীলা দেখি গৈছিলো আৰু ট্ৰাক বদত বাচ চলাচল বন্ধ কৰিব লগা হৈছিল। তেখেতৰ বিবৃতিত উত্তৰ খোলা আৰু টেটেলীয়া মৌজাৰ হে অকল নাম আছে আৰু বাকী যিবিলাক মৌজা বানপানীৰ ধবংসলীলাই অনিষ্ট সাধন কৰিলে সেই বিলাকৰ নামেই নাই। মই জানো, আৰু সদনত জনাব খোজো যে জবাৰাবী, জুৰিয়া যোগীযান, আলিটাঙিণি আৰু লাওখোৱা আদি মৌজা সমূহেই বানপানীৰ বিধবস্ত হৈছে অথচ চৰকাৰী বিবৃতিত সেই বিলাকৰ নামেই নাই। মাত্ৰ উত্তৰখোলা আৰু তেতেলীয়া মৌজাৰ কাৰণে ২৫ হাজাৰ টকা Gratuitous Relief দিয়া হৈছে। কাজেই নগাৰৰ বিপৰ্ট আসোৱাহ পূৰ্ণ যেন লাগিছে আৰু সেই কাৰণে চৰকাৰী বিবৃতিত সকলোবিলাক অঞ্চল অন্তৰ্ভুক্ত হোৱা নাই। নগাৰৰ উপায়ুক্তক মই যোগীযান সম্বন্ধে কৈছিলো আৰু তেখেতে তালৈ চকুদিব বুলিও আশ্বাস দিছিল অথচ বিপৰ্টত তাৰ নাম নাই এই দৰেই বান বিধবস্ত মৌজা সমূহৰ বহুত নাম বাদ পৰিছে। Gratuitous relief ব ক্ষেত্ৰত। Seed loan আৰু Cattle loan ব ক্ষেত্ৰতো, নগাৰৰ সমূহ অঞ্চলেই বাদপৰিছে ই বৰ দুখৰ কথা হৈ পৰিছে। কাৰণ নগাৰ জিলাৰ অধিবাসী সকলৰ ভিতৰত খেতিয়ক শ্ৰেণীটোৰ লোকেই বেচি আৰু খেতিব উৎপন্নও নগাৰৰেই বেচি। ইয়াৰ প্ৰমান স্বৰূপে মই এই কথাই উল্লেখ কৰিব খোজো যে ৰাজ্যিক ব্যবসায়ৰ সংগ্ৰহ আচনিত মুঠ ৪২ লাখ মৌণ ধানৰ ভিতৰত অকল নগাৰৰেই ২২ লাখ মৌণ ধান সংগ্ৰহ হৈছে। এনে অৱস্থাত যদি তাৰ খেতিয়ক সকল বানপানীৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত হয় আৰু তেওঁ-লোকক সেই প্ৰস্তুত কৰাৰ কাৰণে যদি সহায় আৰু স্লবিধা দিয়াৰ চিন্তা কৰা হয় তেন্তে ই বৰ দুখৰ কথা। সেই কাৰণে মই কওঁ এওঁলোকক অনতি পলমে অধিক Seed loan দি খেতিয়ক সকলোক সহায় কৰিব আৰু বৰ্তমান Seed loan ব পৰিমাণ নাই বুলিলেও হয়। তাৰোপৰি Rabi Crops ব ক্ষেত্ৰতো, মাহ সৰিয়হ আদি নগাওঁ জিলাত যথেষ্ট পৰিমাণে উৎপাদন হয়; ইয়াৰ সঁচ অথবা সঁচ কিনাৰ কাৰণে ধাৰণ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব লাগে। এইখিনিতে মই এই কথাও কব খুজিছো যে, বাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই হয়তো কব জিলাৰ উপায়ুক্তৰ পৰা যদি বিপৰ্ট নাহে মই কেনেকৈ দিম ?

মই ভাবো উপায়ুক্ত সকলৰ report Comprehensive নহয়—তদুপৰি তেওঁলোক নানা কামত ব্যস্ত থাকে সেই কাৰণে তেওঁলোকৰ report ত বহুতো কথা বাদ পৰি যায়। সেই কাৰণে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা cash payment for Rabi Crop ৰ বাবে এটা ভাল amount দিব লাগে মাজে মাজে মই ভাবো যে আমাৰ নগাঁৱৰ প্ৰতি কেবা চকুৰে চাইছে নেকি? মই আশা কৰো যে মই কোৱা ঠাই বোৰত Seed loan আৰু Gratuitous relief দিয়া হয় আৰু বিশেষকৈ Seed loan ২/৪ দিনৰ ভিতৰতে পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰে। উপায়ুক্তৰ পৰা report কি ভাবে আনে কব নোৱাৰো কাৰণ সেই report নিযুক্ত নহয় তেনেকুৱা report আনিলে একো লাভ নহব। গতিকে Seed loan টো যাতে অতি সোনকালে দিয়া হয় তাকে অনুৰোধ জনাই মোৰ বক্তব্যৰ সমাপ্ত কৰিলো।

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI (Kamalpur):

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই বানপানী সম্পৰ্কে দু-আধাৰমান কবলৈ থিয় দিছো। বানপানী অসমত প্ৰতি বছৰে হোৱা ঘটনা হৈ পৰিছে—বানপানীয়ে প্ৰতি বছৰে আছ আৰু শালি খেতি নষ্ট কৰিছে। গাঁৱলীয়া খেতিয়কে কষ্ট কৰি শালিৰ কঢ়িয়া যোগাৰ কৰি দিনে বাতিয়ে খাটি কৰা খেতি বানপানীয়ে উঠাই নিলে। এই দৰে খেতি নষ্ট হব লাগিলে দেশত খৰুট দেখা দিব তাত সন্দেহ নাই। চৰকাৰে বানপানীৰ সময়ত D.C. ৰ টেলিগ্ৰাম পালেই চৰকাৰে Relief পঠাই দিয়ে কিন্তু আমি দেখিছো গাঁৱত চাউল ভাগ বতা কৰা মানুহে এপোৱা আধা পোৱা কৈ চাউল পায়টৈ ইয়াৰ দ্বাৰা মানুহৰ একো লাভ হোৱা নাই বৰং মানুহৰ ভিক্ষাৰী মনোবৃত্তি গঢ়ি উঠাত সহায় কৰা হৈছে। গতিকে এনেকুৱা relief ৰ পৰা মানুহৰ কি উপকাৰ সেই বিষয়ে চৰকাৰে চিন্তা কৰি চাবলৈ অনুৰোধ জনালো।

আন হাতেদি Seed loan এনে মানুহে পায় যাব হালৰ গৰম্ভেই নাই কাৰণ যিবোৰ মানুহৰ প্ৰকৃততে Seed loan লাগে তেওঁলোকতকৈ এই ধৰণৰ মানুহৰোবে Seed loan বিষয়ে বেচি খবৰ বাখে গতিকে তেওঁলোকে আগতে গৈ এই loan বোৰ লৈ পেলাই। এই বোৰ Seed ঋণ পৰিশোধ কৰিব নালাগে বুলি এটা ধাৰণা গঢ়ি উঠিছে। এই বোৰ সঁচ নি তেওঁলোকে খেতিত নলগাই কি কৰে সেইটো নকলেও হব। শালি খেতি নষ্ট হোৱাৰ দুবৰষাটো হয় গৈ আধোন পুহত সেই কাৰণে সেই সময়ৰ দুবৰষাৰ পৰা বাইজৰ বক্ষা কৰিবলৈ প্ৰস্তুত লাগিব সেই কাৰণে মই ভাবো Sub-sistence loan আৰু Agricultural loan সবহকৈ অন্ততঃ ২৫০ বা ৫০০ টকা লৈকে দিব লাগে আৰু যাতে বাইজে এই ধাৰ শুজিব পাৰে তাৰ বাবে উপযুক্ত ব্যৱস্থা চৰকাৰে লব লাগে তাৰ কাৰণে ধানৰ বাহিৰে অন্যান্য খেতিৰ ব্যৱস্থা কৰি বাইজক চৰকাৰে সহায় কৰিব লাগে। সেই কাৰণে কৃষি বিভাগৰ বিষয়া সকলৰ দ্বাৰা কোন কোন ঠাইত কি খেতি ভাল হয় সেইটো data যোগাৰ কৰি সেই মতে চৰকাৰে ব্যৱস্থা লব লাগে আৰু বাইজক Pump দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বৰো খেতি, বাবশযা, আলু, মাহ, মটৰ আদি খেতিৰ ব্যৱস্থা লব লাগে আৰু তাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সহায় আগ বঢ়াব লাগে।

কিছুমান অঞ্চলত বৰো খেতি হব পাৰে। তাৰ কাৰণে চৰকাৰী কৃষি পান তৈয়াৰ কৰি সচ আদিও Supply কৰিছে; কিন্তু সেই ধান বিলাক যেতিয়া লোকচান হৈছে, তাত দুৰ্ভিক্ষ হবই।

তাৰ উপৰিও আৰু এটা সমস্যা হল যে বানপানী আমাৰ ৰাজ্যত প্ৰায় প্ৰত্যেক বছৰে হয়; ইয়াৰ নিবাৰণৰ যদি কোনো স্থায়ী ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰে তেন্তে সাময়িক হিচাবে অলপ চাউল ডালিৰ ব্যৱস্থা কৰিলেই সমস্যাৰ সমাধান কেতিয়াও হব নোৱাৰে।

এই বানপানীৰ কাৰণে সদায় চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰে। বিশেষকৈ কমলপুৰ, বঙিয়া অঞ্চলত বানপানী হোৱাৰ একমাত্ৰ কাৰণ হল পুঠিমাৰী নদীৰ অসম্পূৰ্ণ মথাউৰি। তাৰ এটা অঞ্চল বন্ধ কৰি আন এটা অঞ্চল এৰি থৈছে। এই কাম বিলাক যথা সময়ত ঠিকমতে কৰিব লাগে। মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যাতে নৰেশ্বৰ ডিচেম্বৰ পৰাৰ লগে লগে কাম আৰম্ভ কৰি সমাপ্ত কৰা হয়। পুঠিমাৰী নদীৰ উজনি অঞ্চলত আৰু ভাটিৰ মধ্য খণ্ডত মথাউৰি নোহোৱাত বঙিয়া, কমলপুৰ অঞ্চলত প্ৰতি বছৰে প্ৰৱল বানপানীয়ে অনিষ্ট কৰি আহিছে।

তাৰ উপৰিও কিছুমান সৰু সৰু নালা, খাল আছে। বহু ঠাইত ইয়াৰ উপদ্ৰৱতে বানপানী হয়। কলাজল, চেচা আদি সৰু সৰু নদী বোৰে যথেষ্ট উৎপাদ কৰে। তাত ২।৩ হাজাৰ টকা দি বন্ধ কৰিলেই এটা অঞ্চলৰ খেতি বন্ধা পৰে; কিন্তু সেইটো আজিলৈ কোনেও কৰা নাই। খেতিয়ক বিলাকে নিজে নিজে দুই এঠাইত কাম কৰে কাৰণেহে কোনো কোনো ঠাইত খেতি বন্ধা পৰিছিল। এই বানপানীত সেই বিলাকো ভাঙি নিছে। এই লোকসকলক কিছু পৰিমাণে আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ জৰিয়তে হলেও সাহায্য দিবলৈ সোনকালে ব্যৱস্থা কৰা দৰ্কাৰ যাতে বানপানীৰ দুৰ্যোগৰ পৰা কিছু পৰিমাণে বন্ধা কৰিব পাৰে।

আৰু এটা ডাঙৰ সমস্যা হল যিবিলাক অঞ্চল প্ৰায়ে বানপানীত প্ৰপীড়িত হয় সেই অঞ্চল বিলাকৰ এটা পৰিপাতি Survey কৰা দৰ্কাৰ। মই উল্লেখ কৰা অঞ্চলত মই জনাত ১৯৯৯ ঘৰ মানুহ দুৰ্দ্দশাগ্ৰস্ত হৈছে; তেওঁলোকৰ শালি খেতি, বাও খেতি নষ্ট হৈছে। সেই লোকসকলক কিছু সাহায্য কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো। সেই লোকসকলৰ ভৰণ পোষণ এটা ডাঙৰ সমস্যা হৈছে। সেই পৰিয়াল বিলাকক মই সকলোখিনি দিব লাগে বুলি মই নকওঁ। যিবিলাকৰ মাটিত হোৱা খেতি বানপানীয়ে মাৰিছে সেই বিলাকৰ বিষয় স্থানীয় মণ্ডল কানোনগুৰ পৰা বিবৰণ লৈ সেই মাটিৰ খাজনা মাফ বা আধা মাফ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

ইয়াৰ উপৰিও সেই অঞ্চলত যোৱা বছৰেই বহুতো বাস্তাৰ দলং আদি নষ্ট হৈছে। মানুহে নিজে নিজে যিবিলাক কৰিছিল সিও বানপানীত নষ্ট হল। এতিয়াও বাইজে নিজেই কাম কৰক কিন্তু যিবিলাক ক্ৰয় শক্তি নাই, সেই সকলক এটা Subsidiary সাহায্য যাতে কৰে তাৰ কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। তাৰ পিচত আমাৰ বহু ঠাইত কিছুমান সৰু সৰু মঠাউৰি বান্ধিলে বহুতো খেতি বন্ধা পৰে, তেনে ধৰণৰ মঠাউৰি বন্ধা কাম বিলাকত বিশেষ গুৰুত্ব দিব লাগে।

আমাৰ সেই অঞ্চলত বানপানীয়ে মানুহৰ ক্ৰয় শক্তি নষ্ট কৰিছে; গতিকে সেই অঞ্চলৰ প্ৰত্যেক গাঁৱত একোখন Fair price shop কৰি দিব লাগে, তাৰ জৰিয়তে পাৰিলে চাউলৰ সলনি ধানহে দিব লাগে। আমাৰ যিবিলাক Service co-operative হৈছে সেই বিলাকৰ জৰিয়তেও চাউল বা ধান দিব পৰা হয়। আমাৰ co-operative Marketing Society বিলাকে ধান কিনে কিন্তু স্থানীয় মানুহক ধান বেচিবলৈ অনুমতি নাই। গতিকে মই সমন্বয় বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰো যাতে এই Marketing Society বিলাকে দৰ্কাৰ হলে স্থানীয় চৰকাৰী হাবত ধান বিক্ৰিও কৰিব পাৰে তাৰ অনুমতি দিয়ে।

প্ৰত্যেক গাঁৱত কিমানখিনি ধানৰ আৱশ্যক সেইটো এটা জৰিপ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তাৰ পিচত প্ৰত্যেক গাঁৱ পঞ্চায়তৰ সেই পৰিমাণে ধান মজুত ৰাখি ধানৰ সৰবৰাহৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

বৰ্ত্তমান Service co-operative যি ধান কিনে তাৰে যথেষ্ট ধান যাতে তেওঁলোকে হাতত ৰাখিব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বৰ্ত্তমান সকলোখিনি ধান supply বিভাগে লৈ যায়, কিন্তু তাকে নকৰি তেওঁলোকৰ হাতত যাতে দৰ্কাৰ অনুসাৰে ধান মজুত থাকে সেইটো supply বিভাগে চাব লাগে।

তাৰ পিচত মোৰ সমষ্টিত যিবিলাক ৰাস্তাৰ দলং ভাঙিছে, সেই বিষয়ে আগতে বহুতো আবেদন নিবেদন কৰিছো। সেইটো চৰকাৰে বিবেচনা কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালো তাৰ লগতে যিবিলাক মঠাউৰি অসম্পূৰ্ণ হৈ আছে সেই বিলাকো সম্পূৰ্ণ কৰিব লাগে। চ'ত মাহত যাতে কাম আৰম্ভ নহয় সেইটোও চাব লাগে।

কোনোটোত টকা থাকিলেও কাম নহয়। কিন্তু আধাকবাটকৈ টকা ব্যয় কৰিলে টকাও খৰছ হয় আৰু বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰো কোনো স্থায়ী ব্যৱস্থা নহয়। গতিকে যি কৰা হয় তাৰ সময়ত সম্পূৰ্ণ কৰি কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰি মই সামৰণি মাৰিলো।

Shri KHAGENDRA NATH NATH (Goalpara): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় যোৱা বানপানী মাননীয় ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে যি বিবৃতি দাখিল কৰিছে তাত তেখেতে কেইটামান কথা উল্লেখ কৰিছে, আৰু তেখেতৰ বিবৃতি মতে মাত্ৰ ৪০ হাজাৰ মানুহ দুৰ্দৰ্শাগ্ৰস্ত হৈছে। কিন্তু আমি বেচৰকাৰী মহলৰ পৰা যি হিচাব পাইছো সেইমতে ৪৩০ খন গাওঁ ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। তেখেতৰ বিবৃতিত মাত্ৰ ৪ জন লোক হানি হোৱাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। কিন্তু আমাৰ বেচৰকাৰী যি হিচাব আছে, সেই মতে ৮ জন মানুহ মৰিছে। বৰহোলাত ছাত্ৰ এজন মৰি গৈছে আৰু ৪ জন মানুহ তাহি যোৱা বুলি দুধনৈ নদী দি দোখোনি হৈ যোৱা বুলি কৈছে। ইয়াৰ কোনো হিচাবেই নাই।

তাৰ পিচত এই প্ৰতীতিত ৪৩০ খন গাঁৱৰ ২। লাখ মানুহৰ ঘৰ দুৱাৰ খেতিবাতি গৰু মহ আদি বিবৰণ হৈছে।

অলপতে A. P. C. C. ৰ চেৰেক্টাৰী শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ ডাঙৰীয়াই মোৰ লগত সেই ঠাই বিলাকত যুৰি গৈ আহিছে। তাত হোৱাৰ ক্ষতিৰ পৰিমাণ তেখেতে উপলব্ধি কৰিছে। আৰু সেই মতে খৰৰ কাকতত বানপানীত ক্ষতি হোৱা সম্বন্ধে বিবৃতি দিয়ে।

গোৱালপাড়াত ১২ চেপ্টেম্বৰৰ পৰা বৰষুণ আৰম্ভ হয় আৰু ধাৰাসাৰে চলি থাকে ১৫ চেপ্টেম্বৰত বাতি ১০ বজাৰ পিচত গাবো পাহাৰৰ পৰা প্ৰকাণ্ড ঢল নামি আহি সমস্ত গোৱালপাড়া জলময় কাৰ পেলাইছে। এনে ভয়াবহ অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে যে তাত লৰা-তিবোতাৰ অৱস্থা কি হৈছে বৰ্ণোৱা কঠিন। গৰু ছাগলী কিমান নষ্ট হৈছে কোৱা টান। আনকি আমাৰ National Highway পৰ্য্যন্ত নষ্ট কৰিছে আৰু যাতায়াতৰ বহুত অসুবিধা হৈছে। বানপানী পিড়ীত লোকসকলক ১০ ঠাই মানত কেম্প কৰি হাজাৰ হাজাৰ মানুহক ৰক্ষা হৈছিল। অৱশ্যে চৰকাৰৰ পৰা চাউল, দাইল, নিমখ, তৈল আদি দি সহায় কৰিছে, কিন্তু সেইয়া যথেষ্ট হোৱা নাই। বানপানীৰ ফলত যানবাহন বন্ধ হৈ গৈছিল—আন কি ডাক পৰ্য্যন্ত বন্ধ হৈছিল। আমাৰ ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে যি বিবৃত দিলে তাত বহুত কথা দিয়া হোৱা নাই। আৰু ঠিক নহয়।

এতিয়া আমাৰ সমস্যা হৈছে কেনেকৈ এই প্ৰতীতিত সকলক পুনৰ সংস্থাপন কৰা যায়। বৰ্ত্তমান gratuitous relief হিচাপে যি এপোৱা আধেৰ চাউল দিয়া হৈছে তাৰ দ্বাৰা হাজাৰ হাজাৰ মানুহক কিমান দিন জীয়াই ৰাখিব। এই বানপানীৰ ফলত অনুমান ২ লাখ বিঘা মাটি শালি খেতি একেবাৰে নষ্ট হৈ গল আৰু সেই মাটিত আন একো

খেতি নহয়। কিন্তু যিবোৰ ইমিগ্ৰেণ্ট লোক থকা অঞ্চল আছে তাত সবীয়হ, গম, যব খেচাৰি আদি খেতি হব পাৰে যদি চৰকাৰে অতি সোনকালে বিধান দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে। আমি শুনি আহিছো যে সাহায্যৰ কাৰণে চৰকাৰে টকা পঠাইছে। কিন্তু সেই টকা সমবায় সমিতিৰ জৰিয়তে দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলে। তেনে কৰিলে টকা এই বছৰ পোৱা টান হব, অহা বছৰতহে পাব পাৰে। প্ৰতি কথাতে সমবায় সম্ভবপৰ হব নোৱাৰে। কৃষি বিভাগৰ জৰিয়তে অহা বৰিশ্যৰ কাৰণেও তৎক্ষণাত বিধান দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমাৰ ফালে কৃষি বিভাগ বুলি যে এটা চৰকাৰী বিভাগ আছে তাৰ কোনো অস্তিত্বত পোৱা নেযায়। বড়ো খেতিৰ কাৰণে power pump বিনা ভাড়াই দিয়াৰ ব্যৱস্থা হব লাগে। এতিয়া বড়ো খেতিৰ সময়, সোনকালে বিধানৰ টকা আৰু pump দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। সময় পাৰহৈ গলে পিচত দিলে একো ফল নহব। এই বিষয়ে কৃষি বিভাগে কি কৰিছে কব নোৱাৰো। তেওঁলোকক লগ ধৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো কিন্তু পৰা নাই। যিবোৰ ঠাইত বড়ো খেতি নহয় তাত test relief দিয়া ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। যি ঠাইত ৰাস্তা দণ্ড, বান্দ, জান আদি বান্ধিব লাগে তাত যাতে মানুহক কামৰ জৰিয়তে সহায় কৰিব পাৰি তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তাকে নকৰি অলপ অচৰপ টকা দিলে একো ফল নধৰে। সেইদৰে তিবোতা সকলৰ কৰেণে paddy husking ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এমোন ধান বানিলে দুটকা পায় আৰু লগতে খুদু কন লাভ হয়।

আমাৰ আটাইবোৰ কাম D.C. বা S.D.O. ৰ জৰিয়তে কৰা হয়। তেওঁলোকে কয় যে এজন মানুহে কেইফালে কাম কৰিব পাৰি। সেই কাৰণে আটাইবোৰ কাম হৈ নুঠে। গতিকে প্ৰতি মহকুমাতে একোজন special relief officer থাকিব লাগে আৰু তেওঁৰ জৰিয়তে টকা পয়ছাৰ বিটৰণ আৰু অন্যান্য বিলিফৰ কাম হব লাগে।

Shri DEBESWAR SARMAH (Jorhat) : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ভূমি আৰু বাজহ মন্ত্ৰীয়ে বানপানী সম্বন্ধে যিটো চমু বিবৰণ দিলে তাৰ বাবে তেখেতক ধন্যবাদ জনাইছো। প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ যে অসমত আগেয়ে নাছিল। এনে নহয়; এনে দুৰ্যোগ আগেয়ে আছিল কিন্তু আগেই জন সংখ্যা ইমান নাছিল আৰু বাইজে সচেতন নাছিল। কিন্তু আজি ৫০, ৬০ বছৰৰ পৰা, বিশেষকৈ বোৱা প্ৰথম মহা যুদ্ধৰ পিচৰ পৰা লোক সংখ্যা বৃদ্ধি হৈছে আৰু খেতিৰ মাটি পুনৰ উদ্ধাৰৰ কামো কমি গৈছে, সেই নিমিত্তে এতিয়া বানপানীয়ে খেতি নষ্ট কৰিলে তাৰ দুৰ্যোগটো বাইজৰ মাজত বৃদ্ধি পাইছে তাৰোপৰি তেতিয়া মানুহ শিক্ষিত নাছিল হেতুকে এই প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ বোৰক ঈশ্বৰৰ শাওঁপাত বুলিয়ে মানি লৈছিল।

আনকি—মানুহৰ অসুখ বিস্মৃথ হলেও নামগোৱা, আৰু সকাম নিকাম কৰাৰ প্ৰথা আছিল। বৃষ্টিছৰ দিনত বাইজৰ আলৈ আছকাল লৈ বিশেষ কান নিদিছিল। কিন্তু এতিয়া তথা ভাৰত স্বাধীন হোৱাৰ পিচত যেতিয়া দুৰ্যোগ হয়, তেতিয়া আমাৰ সচেতন বাইজে বাজহুৱা কামত জোৰ দিয়ে।

ইংৰাজী ১৯৫৭ চনতেই শ্ৰীযুত বিজয়চন্দ্ৰ ভাগৱতীৰ 'চেয়াৰমেন চিপত' এটা কমিটি গঠন কৰি চৰকাৰে দিছিল—বেচৰকাৰী সভাপতি পাতি। এই কমিটিৰ বিপট খণ দীৰ্ঘ দুবছৰ তিনিমাহৰ পিচত (অথ ১৭ ১৯৫৭ চনৰ ২৭ ডিচেম্বৰৰ পৰা ১৯৬০ চনৰ ১২ মাৰ্চ তাৰিখে) বাহিৰ হৈছে। বানপানী প্ৰসঙ্গত—Embankment and Drainage Project Review Committee ৰ Report খন চমুকৈ হলেও কিছু আলোচনা কৰা অপ্রাসঙ্গিক নহব বোধকৰো, কাৰণ বানপানীৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ উদ্দেশ্যেই এই কমিটি গঠন কৰা হৈছিল। মই কালি গধূলি এই বিপোর্ট খন পাইছে; আৰু আন আন সদনৰ সদস্য সকলে বোধকৰো ভাষা সংক্ৰান্ত বিষয়ত আলোচনা বিলোচনাত ময়ো বিপটটো পঢ়িবলৈ সময় কৰিব পৰা নাই; কিন্তু মই এই বিপট খন ওপৰে

ওপৰে হে চাইছে। মন্যোগ দি পঢ়িবলৈ সময় পোৱা নাই তত্ৰাট তাৰেই দুৱৰাব সমালোচনা কৰিব খেজো। এই কমিটিটো ইংৰাজী ১৯৫৭ চনৰ ২৭ ডিচেম্বৰত গঠন কৰিছে। কিন্তু দুৰ্ভাগ্য বশতঃ ইয়াৰ বিপৰ্ট বাহিৰ হৈছে যোৱা ১২ মাৰ্চ তাৰিখে। এই বিপৰ্টটো আৰু আগতে বাহিৰ হব লাগিছিল। বিপৰ্টটো ইমান পলম কৈ ওলোৱাৰ কাৰণ দেখুৱাই, ইয়াত কোৱা হৈছে যে বেচৰকাৰী চেয়াৰমেন জনে মাজে মাজে আহিব নোৱাৰাৰ কাৰণে বিপৰ্ট প্ৰকাশ কৰাত পলম হৈছে। মই ভাবো যে, বেচৰকাৰী চেয়াৰমেনৰ অধীনত কমিটিৰ পৰীচালনা কৰিবলৈ বিভাগীয় কৰ্মচাৰী আছে আৰু তেওঁলোকৰ মাজত ইঞ্জিনীয়াৰ আদি বিশেষগ্য সকলো আছে। তেওঁলোকে যদি কমিটিক তথ্যপাতিব যোগান ধৰি সহায় কৰিলে হেতেন তেন্তে, ইমান পলম কিয় হব পাৰে, বৃজি নাপাও। তাৰোপৰি, বিপৰ্টখন পলম হোৱাৰ কাৰণে যিবিলাক কাৰণ আগবঢ়াইছে—সেইবিলাক আমাৰ মনত খাপ নাখায়।

এই কমিটিৰ *termes of reference* দিয়া হৈছে।

(1) To review the impact of embankment and drainage projects executed in Assam on the economy of the State and local areas concerned and on agriculture and fisheries in particular.

অৰ্থাৎ আজি যিবিলাক মঠাউৰি বন্ধ হৈছে, খাল-দোং খণ্ড হৈছে—তাৰ দ্বাৰাই বাইজৰ কেনে ধৰণৰ উপকাৰ হৈছে সেইবিলাকৰ অনুসন্ধান কৰিব লাগে, বিশেষকৈ খেতি-বাতি মাছ উৎপাদন আদি ক্ষেত্ৰত কি হৈছে—তালৈ লক্ষ্যৰাখি—

(2) To arrers (a) maximum utilisation of irrigation potential by pariparece settlement of reclaimed land, and (b) the yields in the form of increased agricultural production resulting from the projects and compare the same with the yield targetted or assumed; and to evolve a method of continuous assessment.

এই বিপৰ্টৰ পাতনিত পাও যে—দিল্লীত পতা এখন সভাত, অসমৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰা সভ্যসকলে অসমত বান্ধ মঠাউৰি বিলাকৰ ফল ভাল হৈছে বুলি কবলৈ বিচাৰিল আৰু যি সামান্য আসোৱাহৰ কাৰণে কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত ফল বেয়া হৈছে—সেই বিলাক পৰীক্ষা কৰি আসোৱাহ ভবিষ্যতে দৰ কৰিবলৈ এই কমিটি গঠিত হৈছিল। তথাপিও ইয়াৰ তথ্যপাতি সংগ্ৰহ কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে বা *Topographical data* ব অভাৱত, ঠিক মতে মঠাউৰি বিলাক বন্ধা নহল আৰু তাৰ ফলত চৰকাৰৰ অধিক শস্য উৎপাদনৰ কামৰ অনেক ক্ষেত্ৰত বাধা পৰিছে। কৃষক সকলে এই বিলাক অসুবিধাৰ কাৰণে কৃষি উৎপাদন কৰাত অসুবিধা হৈছে; খালদোং বিলাক বা যিবিলাক মঠাউৰি বান্ধোতে মাছ আদি ব উৎপাদনো বৃদ্ধি কৰিব পৰা নাই। এনেস্থলত এই বিপৰ্টৰ কাম ইমান পলম হোৱাই, পৰিকল্পনা বিলাক স্থায়ীভাৱে আসোৱাহ মুক্ত কৰিব পৰা নাই আৰু বিপৰ্ট পলম হোৱাত মই দিব খোজা নাই যদিও এইটো স্পষ্টকৈ কবলৈ বাধ্য যে কমিটি গঠনৰ যি উদ্দেশ্য আছিল—সেই উদ্দেশ্য ব্যৰ্থ হৈছে। ইয়াৰ বাবে কমিটিক দৌষ দিবও নোৱাৰি কাৰণ বিভাগীয় বিষয়া সকলে যদি উপযুক্ত ভাবে অঞ্চল পৰিভ্ৰমণ কৰি তথ্যপাতি সংগ্ৰহ কৰি কমিটিক যোগান নধৰে তেন্তে কমিটিৰ ৮ জন সদস্যই পৃথাবে পৃথাবে ঘূৰি তথ্য সংগ্ৰহ কৰা সম্ভৱপৰ নহয়। কাষেই, ইয়াৰ লগত সংশ্লিষ্ট থকা কৃষি বিভাগ, মীন বিভাগ, বনবিভাগে তথ্য সংগ্ৰহ কাৰ্য্যত সহযোগ আৰু সহায়তা কৰিব লাগে। যোৰহাট মহকুমাৰ বুঢ়াগোহাই খাটত ভাল ধান হয়; কিন্তু আসোৱাহ পূণ *Embankment* আৰু *Drainage* ৰ কামৰ কাৰণেই—

এই শস্য স্যামলা বুঢ়াগোহাই খাট, জহাখাট আদি অঞ্চল সমূহ একোটাৰ বিৰাট চৰিয়াত পৰিণত হৈছে আৰু তালৈ চাৰিও ফালৰ পৰা পুঠিনৈ, কাকজান নৈ, টিয়ক নদী আদি নগা পাহাৰৰ এই অঞ্চলৰ সকলো বিলাক নদীৰ পানী আহি ইয়াত সোমালে আৰু ওলাই যাব নোৱাৰে আৰু তাৰোপৰি এই নদী বিলাকৰ মুখত পানী পৰি পানী ওলাই যাব নোৱাৰে এসময়ৰ ভাতে ভৰালে চহকী মানুহবিলাকো ডিকহ হব ধৰিছে।

আৰু এঠাইত কোৱা হৈছে এই কমিটিএ আৱশ্যকীয় তথ্য পাতি নোপোৱাৰ ফলত বিপৰ্টিটো সাকল্য মণ্ডিত কৰিব পৰা নাই। মই ভাবো যি বাইজৰ হিতৰ অৰ্থে এই কমিটি গঠন কৰা হৈছে কেনেকৈ এই কমিটিৰ কাৰ্য সফল কৰিব পাৰি তাৰ দিহা কৰিব লাগে।

Page 4:—“For a quantitative appraisal of the effects of Embankment and Drainage Projects on Agricultural production, fisheries and general economy of the areas protected, it is necessary to draw upon basic data on agricultural statistics, land used, crop yields, annual flood damages, production of fish and general economic condition of the people living in the local areas covered by these schemes.

যিবিলাক recommendation দিছে তাত facts figures ৰ অভাৱ।

“Unfortunately, however, data made available from all sources is extremely meagre. Replies to questionnaires and other queries received from different sources both official and non-officials comprised mostly expression of general views without necessary supporting data.

এনে ক্ষেত্ৰত পৃথিবীৰ অন্যান্য দেশত কি হৈছে কেনে ব্যৱস্থা লৈছে মই আশা কৰো সেই Report বিলাক কমিটিৰ সদস্যই অধ্যয়ন কৰিলেই—মই লোক সভাত থাকোতে দিল্লীৰ এখন চেমিনাৰত মাঞ্চুবিয়াৰ নদী বিলাকত কেনেকৈ মঠাউৰি বান্ধিছে তাৰ এখন স্কন্দৰ কাগজ পঢ়িছিলো। সেই কাগজ খনৰ উল্লেখ মই এই বিপৰ্টিত দেখা নাই মাঞ্চুবিয়া নৈৰ লগত অসমৰ নৈৰ সাদৃশ্য থকা দেখা যায়। সেই paper খন লোক সভাৰ লাইব্ৰেৰিত আছে, মই আশা কৰো সেই বিষয়ে চাব। আমাৰ Report খনৰ ৯৫—১০০ পৃষ্ঠা পঢ়ি চালে flood control আৰু E. & D. ৰ এখন philosophy of flood and its control যেন হৈ লাগে। ই এটা যেন কাৰ্যকৰি report নহয়। অবশ্যে ইয়াৰ কাৰণে কাকো দোষাৰোপ কৰিবও নোৱাৰি কাৰণ আমাৰ data নাই ৯৮/৯৯ পৃষ্ঠাত দেখা যায়—সেই কাৰণে মই আশা কৰো আমাৰ অতি আৱশ্যকীয় তথ্য-পাতি সংগ্ৰহ কৰা বিষয়ত চৰকাৰে বিশেষ মনযোগ দিব। বিভিন্ন বক্তাই কৈ গৈছে যে বান পানীত যি পীড়িত মানুহক চৰকাৰে চাউলকে এসেৰ বা তেনে বিলীফ দিয়ে; ইয়াৰ দ্বাৰা আমাৰ মানুহৰ মনোবৃত্তিয়েই বেয়া হৈ গৈছে। আগেয়ে অসমীয়া মানুহৰ মগনীয়া স্বভাব নাছিল। এতিয়া তেনে মনোবৃত্তিয়ে দেখা দিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে মই এটা কথা কও। মই এবাৰ বান পানীৰ সময়ত মাজুলীৰ এজন মণ্ডলৰ ঘৰলৈ গৈছিলো। মণ্ডল তেতিয়া ঘৰত নাছিল। মই মণ্ডলনীক শুধিলো যে মণ্ডল ক'লৈ গল তেতিয়া মণ্ডলনীয়ে কলে যে তেখেত কমলা বাবীলৈ চাউল আনিবলৈ গৈছে। সেই মণ্ডলৰ ঘৰত দুটাকৈ ভৰাল থকা স্বত্তেও চাউল আনিবলৈ যোৱাৰ কাৰণে মই শুধিলো—যে দুটাকৈ ভৰাল থকা স্বত্তেও চাউল কিয় আনিব লগা হল? তেতিয়া মণ্ডলনীয়ে কলে যে চাউল অনাৰ নাম বহিত লিখা নাথাকিলে অহা বছৰ খাজনা বেহাই পোৱা নাযাব। এয়ে হৈছে চৰকাৰী সাহায্যই কৰা মনোবৃত্তি। এতিয়া নগা পাহাৰত যেমি গাজিলেই ওয় দিনা চৰকাৰী Relief ওলাইগৈ। গতিকে এইটো ধনৰে সাহাৰ্য্য দি থকাতকৈ মোৰ মনেৰে কেনেকৈ বান পানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰি তাৰ কাৰণেহে চেষ্টা কৰিব লাগে আৰু উদ্দেশ্যে—তথ্য-পাতিকে যোগাৰ কৰিলে দেশৰ

বেচি উপকাৰ হব বুলি মোৰ বিশ্বাস। আৰু এটা কথা উল্লেখ যোগ্য—আমাৰ অসমৰ গাঁৱে ভূয়ে, ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কাষৰ কলতলে বাহঁতলে যেতিয়া হাতত দীঘল খুটা আৰু দ-বাঁম জোখ লোৱা স্কেল লৈ পানী জোখা মানুহ লগ পাওঁ আৰু তেওঁবিলাকক কেবেলাৰ আদি ঠাইৰ মানুহ বুলি জানিব পাবো তেতিয়া ভাৰতৰ ঐক্যৰ বিষয়ে গৰ্ব অনুভব কৰাৰ লগে লগে মনলৈ এইটো কথাও আহে যে আমাৰ অসমীয়া লৰা বাৰ কলৈ গল আৰু লগে লগে হতাশ হৈ পৰো যে এওলোক স্থানীয় পৰিস্থিতি কেনেকৈ বুজিব আৰু কি তথ্য সংগ্ৰহ কৰাই আমাৰ অসমীয়া লৰাবোৰক যদি শোধে যে তোমালোকে পানী জোখা কামটোও কৰিব নোৱাৰানে? তেতিয়া তেওঁলোকে কয় ডাঙৰীয়া আমি এই বোৰ কথাৰ একোকে ভু নাপাও। এই মানুহ বোৰ কোন, কি কৰে, ভাল মানুহেই নে বেয়া মানুহ তাকো গম নাপাও। পানী জোখা কথাটো বুজাই দিলে নে কিয় নোৱাৰিম। সেই কাৰণে মই কও যে আমাৰ যিবোৰ লৰা যি যি কামৰ কাৰণে উপযোগী সিহঁতক সেই বোৰ কামত লগাই দিলে ভাল হয়।

যোৱা বানপানীৰ কথা সকলোৱে কৈছে। সেই সময়ত দেশৰ পৰিস্থিতিও অস্বাভাৱিক আছিল। সেই সময়তে মই আমাৰ বাজ্জ, বিত্তমন্ত্রী মহোদয় সকলক লগ ধৰি কৈছিলো আৰু তেখেত সকলে ডি. বি. লৈ টকা চেংচন কৰি পঠাইছে বুলি মোক সদয়তাৰে উত্তৰ দিছিল কিন্তু ডি, চি, ক লগ ধৰি কোৱাত কৈছিল যে শৰ্মা চাওক এই কেদিন আমি যাবলৈকে সময় পোৱা নাই। দুপৰি শোৱাও নাই—সেই কাৰণে বান পানীলৈ চকুয়েই দিব পৰা নাই।

আমি প্ৰায়ে দেখিছো বান্দ বন্দা হয় আৰু বছৰি বান্দ ভাঙি যায়। দুই এঠাইত মঠাউৰি কাটি দিয়া কথাও শুনিছো। আৰু যিবিলাক বান্দ আছে বাৰিষা সেই বোৰত এতিয়া থাকিব লাগে—কিন্তু দেখা যায় সেই বিলাকৰ বন্ধনা বেন্ধন ভাল হোৱা নাই।

বন্ধনা বেন্ধনৰ যত্ন নাই কৰা বুলিও মই কোৱা নাই। বিভাগীয় কন্মচাৰী সকলে কাম নকৰি শুই থাকে বুলিও মই নকও। তেওঁলোকে কৰবাত এনেকি বাতি দিনেও কাম কৰিছে, কিন্তু মোৰ কথা হল মঠাউৰি বান্ধোতে যথা সময়ত সেই কাম নকৰি অসময়ত লৰালৰিকৈ কাম শেষ কৰা কাৰণেহে বছৰিলাক আহ-কালৰ সৃষ্টি হৈছে।

আমি শুনিছো বোলে মঠাউৰি বান্ধি থকা সময়ত মাটিতো ভালকৈ বহিবৰ কাৰণে হাতৰে গচকায়।

যিহওক এইবিলাক চেক্ৰেটৰীয়েততে পলম হয় নে আন সংলিষ্ঠ বিভাগতে পলম হয় কব নোৱাৰো। আমি দেখাত বহু ক্ষেত্ৰতে বহাগ মাহতে বালিবে ভেটা দি মঠাউৰি বান্ধি আহে আৰু বানপানী আহিলে কোনো কোনো ঠাইত বালি বিলাক উটাই নি মঠাউৰি ভাঙে। কৰবাত কৰবাত এই ভেটা বিলাকৰ কাৰণে আনকি বৰষুণৰ পানী ওলাই যাব নোৱাৰাত বানপানী হৈ মানুহৰ খেতি নষ্ট হয় যৰে দুৰাৰে পানী উঠে। এইটো অকনো বিবল কথা নহয়।

প্ৰথমতে আমি মাজুলিত এই মঠাউৰি বন্ধা কথাটোক বৰ ভাল নাপাইছিলো, কথা হল, অৱশ্যে এইটোও ঠিক যে মাজুলীৰ নিচিনা এখন ঠাইত গভৰ্ণমেণ্টে ইমান লাখ টকা খৰছ কৰিছে, তাৰ সলনি যদি নাওৰেই ব্যৱস্থা কৰি দিলেহেতেন সেইটোৱেই ভাল হলহেতেন।

তাত বান্ধবিলাক বান্ধিছে flood level ত কৈ একুট তল কৰি। যিটো জগনাথ বৰুৱা Road আছে তাৰো এডোখৰ সোঁতৰ পানীয়ে ভাঙিলে। এতিয়া ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ মহগৰব সোঁত নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ কাঠৰ spur নির্মাণ কৰিছে। কিন্তু যদি এই spur এ পানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰে তেন্তে গতি কি হব? তাকে নকৰি যদি আগতেই, অৰ্থাত ৭৮ বছৰ আগতে বস্ত্ৰাত বালি ভৰাই সূতিটোৰ মুখত পেলাই সূতিটো বন্ধ কৰি দিলে হেতেন তেতিয়াও বহু ঠাই বল হেতেন। এতিয়া এই সূতিটো নিয়ন্ত্ৰণ (control) কৰিব নোৱাৰিলে, আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰ ভিতৰ সোমাই আহিলে অন্ততঃ হাজাৰী বালিগাওঁ, সৰুচৰাই আদি মৌজাৰ প্ৰায় দুই আঢ়ৈ লাখ একৰ মাটি ব্ৰহ্মপুত্ৰই গ্ৰাস কৰিব। এই ঠাই বিলাক অসমৰ মুখ্য মন্ত্ৰী, Chief Engineer আদি সকলোৱে চাই আহিছে—মাজুলীও ঘূৰি আহিছে।

যোৱা বছৰ মালৌ পথাৰত যিটো Scheme লৈছিল, তাত কাম কৰিবলৈ নাজিৰাৰ পৰা কোনোবা এজন Contractor লগালে; তাত যিবিলাক বনুৱা নিয়োগ কৰিলে, শুনো যে সেই বনুৱা বিলাকে পইছা নাপাই কিছু কাম কৰি গুচি গল আৰু Contractor ৰ দেখাদেখিয়েই নাই। এই বছৰ কাম আধা কৰা হল। অহা খৰালীৰ কি কৰে এতিয়া কব নোৱাৰি।

Embankment and Drainage বিভাগে কাম কৰিছে—মই নকৰা বুলি নকওঁ; কিন্তু মই দেখিছো যে মঠাউৰিটো যদি পাচ মাইল হয় তেন্তে তাৰ চাৰি মাইল বান্ধিছে আৰু এমাইল এৰি দিছে। ফলত কি হৈছে? বানপানীৰ সময়ত বানপানী সোমাই মানুহৰ ঘৰ-দুৱাৰ, ভাল, খেতি-বাতি নষ্ট কৰিছে; কিছুমান ঠাইত পানী ওলাই যাব নোৱাৰে।

ব্ৰহ্মপুত্ৰই মাজুলীৰ বহু গাওঁ নষ্ট কৰিলে। বেঙ্গেনাহাটি, আউনিহাটি আদি সত্ৰবিলাক খহাই নিয়া সকলোৱে জানে। অসমৰ পুৰণিকলীয়া ভাষা, সভ্যতা, কৃষ্টিকলা, এই সত্ৰবিলাকৰ জৰিয়তে সজীৱ হৈ আছিল আৰু আছে। বহু পুৰুষৰ পৰা গঢ়ি অহা এই অনুষ্ঠান বিলাক। সেই বিলাক আজি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কৰাল গ্ৰাসত। যোৱা মাহৰ ২০ তাৰিখে হবলা আমাৰ মাননীয় ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে দেখি আহিছে। এই সত্ৰবিলাক যদি চিৰদিনৰ কাৰণে ধ্বংস হয় তেন্তে কিমান দুখৰ কথা। ইয়াৰ উপৰিও তাৰ সমৃদ্ধিশালী গাওঁবিলাক ব্ৰহ্মপুত্ৰই গ্ৰাস কৰিছে। এই লোকসকলৰ ৰক্ষণাবেক্ষণ কৰাটো জানো আমাৰ কৰ্তব্য নহয়?

এই বিষয়ে মোৰ কোনো প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াবলৈ সাহস নহয়। আমাৰ বঙ্গ দেশৰ পৰা যিসকল ভগনীয়া আহিছে সেই সকলক গুৰুশ্ৰমা কৰাটো আমি সকলোৱে বিচাৰো; কিয়নো দেশ বিভক্তি কৰণৰ কাৰণে তেওঁলোক দায়ী নহয়। অসমত তেওঁলোকক সুবিধা দি ৰখাটো দৰকাৰ। কিন্তু এই লৈ বিধবস্ত লোকসকলৰ প্ৰতি আওকান কৰাটোও যুক্তিসঙ্গত নহয়। অসমৰে অন্যান্য ঠাইত নৈবিধবস্ত লোকৰ পূৰ্ণবসংস্থাপন কৰাৰ নিচিনাকৈ মাজুলীৰ লোকসকলকো কৰিব লাগে। মই শুনিছো যে আমাৰ বৰপেটাত ১৫,০০০ বিঘা নৈ কিমান মাটিত এই নৈবিধবস্ত লোকসকলৰ পুনৰবসংস্থাপন কৰি দিছে। কিন্তু মাজুলীৰ এই লোকসকলক হলে কতো এডৰাও মাটি দিয়া নাই। অৱশ্যে মাজুলীৰ এই বিধবস্ত লোক সকলৰ প্ৰতি গভৰ্ণমেণ্টৰ সহানুভূতি নাই বুলি মই নকওঁ; কিন্তু এটা কথাত আচৰিত হওঁ যে এই লোকসকলৰ বহুতৰে খেতিৰ মাটি কেইডবা হয় ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ মাজত, তেওঁবিলাকৰ নিমিত্তে কোনো বাৰস্থা কৰা হোৱা নাই। চিনাতলি বুলি যিডোখৰ ঠাই আছিল, সি এতিয়া ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ মাজ পাঁলে গৈ। তাৰ মানুহবোৰে আজি ৬৭ বছৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বালিত বাহা কৰি আছে, কাৰণ মাটি-বাৰী নাই। তাৰে পৰাই ব্ৰহ্মপুত্ৰই গ্ৰাস কৰা মাটিৰ খাজনাৰ বাবদ ষটি-বাটি যি দোডোখৰ আছে তাকে কোৰক কৰি লৈ যোৱাত আপত্তি পোৱা গৈছে। অলপতে Settlement অফিচাৰৰ সমুখতে ৰাজহ মন্ত্ৰীৰ ওচৰত

বাইজে এই বিষয়ে আপত্তি কৰিছিল। আজিও ১,৫০০ পৰিয়াল গৃহহীন হৈ আছে। তাৰে কিছুমান মঠাউৰিৰ ওপৰত আছে গৈ। Embankment and Drainage বিভাগে সেৱাসমিতি কৰিব লাগে কাৰণে কৈছে মঠাউৰিৰ পৰা আঁতৰি যোৱা আৰু আঁতৰি গলেও লোকৰ মাটিত থাকিবলৈ নিদিয়। এনে অৱস্থাত মানুহবোৰ যায় কলৈ? কিছু মানে কয় যে মাজুলীৰ মানুহ বাৰিষা আঁতৰিবলৈ বিচাৰে হয়, কিন্তু খাবলী মাছ-পুটি আৰু খৰি কেইদালৰ কাৰণে থাকিবলৈ বিচাৰে। মই কওঁ যে সেইটো মিছা। আৰু এটা কথা মই কওঁ। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ গৰাখহনীয়া বা আন মাটিহীন মানুহক নিজে মাটি চাই উলিয়াই লবলৈ কলে ভুল হব। তেওঁলোক নিজে গৈ বহিলেগৈ ওচৰৰ গাঁৱৰ মানুহে কাঁজিয়া কৰে আৰু কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত বজা-বজি কৰি খেদাই দিবলৈকো উদ্যত হয়। কোনো অৱস্থাতে আইন নিজৰ হাতলৈ লোৱাৰ পৰিস্থিতি উদ্ভৱ কৰিব নেলাগে। তাৰ পৰা বেয়া হব। অসমীয়া মানুহ বৰ সহজ-সৰল। তেওঁলোক সাধাৰণতে সন্তোষী। কিন্তু এবাৰ জাপ্ত হলে কি কৰি এৰে সহজে বুজি উঠিবলৈ টান। ইয়াৰ উদাহৰণ তেল শোধনাগাৰ আৰু ভাষা সম্বন্ধীয় জাগৰণ। ১৯৫০ চনত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দুই পাৰে ২৫০ মাইল অঞ্চল ৪ দিনৰ ভিতৰতে খালি কৰি দিলে। তেতিয়া কোনো কোনো লোকে ভাবিছিল যে চৰকাৰৰ চিপাহী-চত্তৰী কম কাৰণে বাইজে সহায় কৰিব লাগে। ভুলকৈ হলেও বাইজৰ মনলৈ তেনে ভাব আহিবলৈ দিব নেলাগে। মানৱতাৰ খাতিৰত মই কৈছো যে এই ১,৫০০ পৰিয়ালক মাটি দিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

Shri KHOGENDRA NATH BARBARUAH (Amguri):

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই প্ৰস্তাৱ প্ৰসঙ্গত সদনত কেইবা জনো সদস্যই ভাৰ লোৱাত সুখী হৈছো। বিশেষকৈ যোৰহাটৰ শ্ৰীশৰ্মা ডাঙৰীয়াই এই বৃদ্ধা বয়সতো চৰকাৰৰ অদুৰদৰ্শিতাৰ বাবে যি চোকা সমালোচনা কৰিছে তাৰ বাবে তেখেতৰ শলাগ লৈছো। আমাৰ জনসাধাৰণে আশা কৰিছিল যে বৃটিছ শাসনৰ অৱসানৰ লগতে ভাৰত তথা অসমৰ এক নতুন বুৰঞ্জীৰ সৃষ্টি হব আৰু তেওঁলোকৰ স্বত্ব সমৃদ্ধি বাঢ়িব। বৃটিছ শাসনৰ ওপৰ পৰিল, ভাৰত স্বাধীন হল, কিন্তু জনসাধাৰণৰ অৱস্থা একেই থাকিল। প্ৰথম পৰিকল্পনা হৈ গল, দ্বিতীয় পৰিকল্পনা শেষ হওঁ হওঁ আৰু তৃতীয় পৰিকল্পনাও আৰম্ভ হবৰ হল, কিন্তু বাইজৰ একো পৰিবৰ্তন নহল বৰং বস্তৰ দাম বঢ়াত তেওঁ লোকৰ দুৰৱস্থা বেচিহে হৈছে।

মানুহৰ জীৱনটোৱেই সংগ্ৰাম। আমি জীয়াই থাকিবৰ বাবে সংগ্ৰাম কৰিছোঁ। যি চৰকাৰে মানুহক জীৱন ধাৰণৰ সংগ্ৰামত সহায় কৰিব নোৱাৰে সেইটো কিহৰ চৰকাৰ? অন্যান্য দেশত যেতিয়া পৰিকল্পনা হাতত লয় তাৰ পিচতে জাতীয় আয় বাঢ়ে, কিন্তু আমাৰ দেশত জাতীয় আয় বঢ়া দুৰৰ কথা--কমেহে। চীন দেশত যেতিয়া হোংহো নদী নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছিল তেতিয়া তেওঁলোকে নদীৰ গবেষণা কৰি ক'ত বিজাৰ্ভাৰ কৰিব লাগে বা কি ভাবে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিলে বানপানী বন্ধ হব আৰু দেশৰ সমৃদ্ধি বাঢ়িব সকলো তথ্যপাতি আগতে গবেষণা কৰি ঠিক কৰি কাম কৰে। আমাৰ ইয়াতো ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচন গঠন কৰিছে; কিন্তু সেই কমিচনে কি কাম কৰিছে কব নোৱাৰো। প্ৰথম পৰিকল্পনাত ডিব্ৰুগড় নগৰ বন্ধা কৰাৰ বাহিৰে আৰু কি কৰিলে কব নোৱাৰো। দ্বিতীয় পৰিকল্পনাত কিছু মঠাউৰী কৰিলে হয়, তথাপি বানপানী হয়। কিয় হয় ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে উল্লেখ কৰা নাই কিন্তু বান পানীৰ পাচত বাইজৰ দুৰৱস্থাৰ কথা মাত্ৰ বিবৃত্তিত কৈছে। তেখেতে যি বিবৃত্তি দিছে সেইটো অসম্পূৰ্ণ আৰু ততাতৈয়াকৈ দিছে। উদ্ভৱ লক্ষীমপুৰৰ কথা কৈছে যে ২৭৮ খন গাওঁ বুৰাই প্ৰায় ১৬,৫৭৭ একৰ মাটি নষ্ট কৰিছে; কিন্তু ডিব্ৰুগড়ৰ ক্ষেত্ৰত কৈছে মাত্ৰ ১৫টা মৌজাৰ হানি হৈছে। মানুহ কিমান বা মাটি কিমান নষ্ট কৰিলে উল্লেখ নাই। সাহায্যৰ প্ৰসঙ্গত উদ্ভৱ লক্ষীমপুৰক ৩০ হেজাৰ

টকা বিনামূলীয়া সাহায্য হিচাবে দিছে আৰু ডিব্ৰুগড়ক মাত্ৰ ২৫ হাজাৰ টকা দিছে। কিন্তু ধাৰৰ ক্ষেত্ৰত উত্তৰ লক্ষীমপুৰক মাত্ৰ ১৫ হেজাৰ টকা দিছে কিন্তু ডিব্ৰুগড়ক ৫০ হেজাৰ দিছে। যোৰহাটত আকৌ ১২৫ বগ মাইল এলেকা বলিয়ে থৈ দিলে।

সেই দৰে শিৱসাগৰত ২৮ হাজাৰ আৰু কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত মৌজা, বৰ্গ মাইল আদি উল্লেখ কৰিছে মাত্ৰ। তেখেতৰ বিবৃতিত মাটি কিমান, মৌজা কিমান, মানুহ কিমান, গাওঁ কিমান ইত্যাদি পৰিস্কাৰ ভাবে থাকিব লাগিছিল। যোৰহাটত 'ঋণ' দিয়াৰ কথা নাই, মাত্ৰ Gratuitous relief ২৫ হাজাৰ দিছে। এই দৰে বিভিন্ন ঠাইত বিভিন্ন ধৰনে চৰকাৰে কাম কৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত একৰূপ বা সমান নীতি অবলম্বন কৰিব লাগে যাৰ দ্বাৰা সকলোৱে সমান ভাবে সাহায্য পাব পাৰে। মই এই কথাও কব খুজিছো যে এই যে বান পানী হৈছে ইয়াৰ বাবে চৰকাৰেই দায়ী আৰু চৰকাৰৰ দোষ-কাৰণেই এই বান পানীৰ প্ৰকোপ বৃদ্ধি পাইছে। আজি যিবিলাক বান দিছে সেই বান দিওতে উপযুক্ত তথ্যপাতি নোলোৱাকৈ দিয়া হৈছে আৰু জনসাধাৰণৰ লগত আলোচনা নকৰাকৈ যতে ইচ্ছা সেইমতে কৰা হৈছে আৰু অনেক ক্ষেত্ৰত এই বিলাক এৰি দিয়া হৈছে, কিছুমান কংগ্ৰেছী মানুহৰ কথা শুনিব তাৰোপৰি বান পানী কেনেকৈ কি condition-ত হয় সেই বিলাকৰো তথ্য পাতি সংগ্ৰহ কৰা হোৱা নাই। আৰু বিনা তথ্যই বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ কামো কিছু হাতত লৈ ব্যৰ্থ হৈছে চৰকাৰ; ফলত লাখ লাখ কোটি কোটি টকা, নষ্ট কৰিছে।

শিৱসাগৰৰ মোৰ নিজা সমষ্টিৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা মই কব খুজিছো যে, জকাইচুক মৌজাত চৰকাৰৰ দোষতেই বানপানীৰ প্ৰকোপ বৃদ্ধি পাইছে। কিছুমান ধমাধৰা মানুহৰ কথাত পতিয়ন গৈ চৰকাৰে, এই মৌজাৰ কোনো কোনো কাম আৰম্ভ কৰি এৰি দিছে, আৰু কোনো ক্ষেত্ৰত কোনো কামকে হাতত লোৱা নাই। নামদংত Sluice gate কৰিবলৈ শিল পাথৰ জমা কৰি, সেই কাম নানান অজুহাত দেখুৱাই বাদ দিছে, আৰালাখ টকা খৰছ কৰি এতিয়া এৰি দিছে। তাৰ কাৰণ দেখুৱাইছে যে নামদংত Sluice gate হলে Fishery মহল বিলাকত মাছ নহব নপুখুৰী কিছাৰী কেইজনমান কংগ্ৰেছীৰ হাতত—যেনে ৰথং পৌল্লা, বিষ্ণুচলিহা, সহজানন্দ ভড়ালী ইত্যাদি। এই বিলাকে নামদংত 'শ্ৰুচ' গেট দিবলৈ মানা কৰিছে। গোবীসাগৰ কিছাৰীৰ মালিক—হাজৰিকাও কংগ্ৰেছী—নামদংত গেট হলে গোবীসাগৰত মাছ নহ'ব। গতিকে নামদং গেট হৈ নুঠিল। ভাৰপিচত মৰি দিখো দিলৰ মুখখন ভেটিবলৈ বাইজে চৰকাৰক অনেক আবেদন নিবেদন কৰা স্ততেও—তালৈ চৰকাৰে কোনো ভ্ৰম্পৰ নকৰিলে আৰু শেষত কংগ্ৰেছী কিছুমান মানুহৰ প্ৰবোচনাত পৰি সেইখন ডাকত দিলে। যেনে কৰবেল পঞ্চায়তৰ সভাপতি কংগ্ৰেছী সভ্য—মুহী সইকীয়া।

Mr. SPEAKER : আপুনি বানপানীৰ কথা কওক।

Shri KHAGENDRA NATH BARBARUAH (Amguri): এইবিলাক কাৰণ বশতঃ জকাইচুকত পানীৰ প্ৰকোপ বাঢ়িছে।

তাৰপিচত কণ্ট—যে আবশ্যকীয় সময়ত বাইজে চৰকাৰৰ কোনো প্ৰকাৰৰ সহায় নাপায়। বানপানীৰ সময়ত কাম চলাবলৈ চৰকাৰে কিছুমান নাও মজুত কৰি ৰাখিব লাগে যাতে বানপানীয়ে উপদ্ৰৱ কৰা অঞ্চল সমূহত সময়মতে সহায় কাৰ্য্য চলাবলৈ সুবিধা হয়। এইটো সকলোৰে জনা কথা যে অসমত বছৰে বছৰে বানপানী হয় আৰু তাৰ কাৰণে চৰকাৰী পুঁজামত চাউল মজুত ৰাখিব লাগে। পানী হোৱাৰ লগে লগে অৰ্থাৎ সময়ত চৰকাৰে মজুত কৰি থোৱা চাউল চৰকাৰি নাৱত লৈ বাইজক দিবলৈই

তেতিয়াহে সুবিধা হয়। গাঁই প্ৰতি মাত্ৰ এক পোৱা কৈ এবাৰৰ কাৰণে নিদি এসপ্তাহৰ কাৰণে চাউল যোগাৰ লাগে। নহলে একোটা পৰিয়ালৰ এজনক মাত্ৰ এদিনৰ কাৰণে আধা সেৰ চাউল দিয়াটোৰ কোনো মানে নাই। কাৰণ বানপানীত তলযোৱা গাওঁবিলাক কমকৈও এ দিন পানীৰ তলত থকাৰ পাচতহে সেইবিলাক ওলায়। ঘৰ, চোতান, বাৰি ইত্যাদি উলাবলৈ নিচেই কমেও এসপ্তাহ লাগে।

তাৰপিচত মই কওঁ যে, বানপানীৰ সময়ত গাঁৱলীয়া মানুহৰ খোৱা পানী যোগানৰ হেতু শীঘ্ৰে 'টিউবৱেল'ৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু সেই সময়ত গৰু মহৰ খাদ্য চৰকাৰে যোগান ধৰিব লাগে। বানপানীত যিবিলাক মানুহৰ ঘৰবাৰী নষ্ট হৈ ভাঙি ছিঙি গৈছে তেওঁবিলাকৰ ঘৰৰ কাৰণে টিংপাট দিয়াৰ ব্যৱস্থা শীঘ্ৰে হ'ব লাগে। কৃষি ঋণ আৰু গৰু মহ কিনাৰ কাৰণে Cattle loan ৰ ব্যৱস্থা লগে লগেই কৰিব লাগে। কঠিৱাৰ যোগান ধৰিব লাগে আৰু বানপ্ৰপীড়িত ৰাইজ সকলক আমাৰ ঋণ বিলাক আৰু খাজনা মাফ দিব লাগে। আহু আৰু বাও ধানৰ সচ, বানপানীৰ পিচত দিব লাগে আৰু মাহ সৰিয়হ আলুগুটিৰ সচ বিতৰণ কৰিব লাগে। বৰোখেতি কৰিবলৈ সকলোপ্ৰকাৰৰ সুবিধা ৰাইজক দিব লাগে যদিও এইবাৰৰ বৰ'খেতিহে ঠিক হোৱা নাই। পোক পৰিছে। পোক মৰাৰ ব্যৱস্থা ঠিকমতে লব পৰা নাই জকাইচুক মৌজাত দিচীয়াল, তিপনীয়া, বৰচুননী ৰাইজে এই বছৰ বৰোখেতি কৰিছিল। কিন্তু পোক ৰ উপদ্ৰৱত, পানী যোগানৰ ভাল ব্যৱস্থা নথকাত প্ৰায় নষ্ট হ'ল। এইবিলাক সমস্যাই যদি সমাধান চৰকাৰে কৰিব নোৱাৰে পঞ্চবাৰ্ষিকী পৰিকল্পনাত চৰকাৰে কেনেকৈ কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিব।

যাহোক গৰণমেন্টে আহু আৰু বাও ধানৰ সচ দিব লাগে। যিবিলাকে বৰোখেতি কৰিবলৈ ইচ্ছা কৰে তেওঁলোকক; চৰকাৰে ভাল ব্যৱস্থা দিব লাগে। আগতে কৈ আহিছোঁ যে বৰোখেতি একেবাৰে পোকে খাই নষ্ট কৰিলে। গৰণমেন্টে পোক কেইটাও মাৰিব নোৱাৰিলে। পোক কেইটাকে মাৰিব নোৱাৰে যেতিয়া তেন্তে এইটো কিহৰ চৰকাৰ।

তাৰ পাছত সস্তিয়া চাউলৰ দোকান পাতি দিব লাগে যত যত বানপানী হয়। যি সকলে পাবে কিনিব। সেই দোকানৰ চাউলৰ দাম ২০/২১ টকা হলে নহব। ১২/১৩ টকাত দিব লাগিব। বানপানীত ভালে মান স্কুল ঘৰ ভাঙি গৈছে, আৰু কিছুমান স্কুল বহুত দিন পানীত ডুবি থাকে—ভুঙ্গা-স্কুল বোৰ পৰা শীঘ্ৰে হাজি দিব লাগে আৰু পানীৰ তলত বেচি দিন থকা স্কুল আৰু একেবাৰেই ৰালিয়ে পোতাগাওঁ—যেনে দিশেশ্বৰ মণিগাঁও বোৰ অন্য ঠাইলৈ উঠাই নিব লাগে। ছাত্ৰৰ ফিজ তুলিদি বিনামূলীয়া শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা হোৱা উচিত। লগে লগে Test relief ৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। সংক্ৰামক ৰোগৰ উৎপত্তি আৰু আক্ৰমণৰ পৰা হাত সাৰিবৰ কাৰণে স্বাস্থ্য বিভাগে বানপানী এলেকাত চোকা দৃষ্টি ৰাখিব লাগে। বানপানীৰ এলেকা আৰু মিয়ল্গণৰ ক্ষেতত সাময়িক আৰু প্ৰতিৰোধক মূলক ব্যৱস্থা লৈ সাহায্যও দিয়া আৰু চিৰদিনৰ কাৰণে বানপানী বন্ধ কৰাৰ দিহা হ'ব লাগে।

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati): Mr. Speaker Sir, the statement which the hon. Minister-in-charge of Revenue has been pleased to make is by no means adequate and complete, It does not give the full account of the damages that have taken place in the State. And due to our preoccupations with the problem created by the linguistic riots which possessed the minds of all of us we really could not make sufficient time to assess its extensity as well as intensity. But from whatever account we find from the Minister it appers that the problem this year has been a stupendous one. Of course the account he has given is not of one pattern or of a uniform standard, For example, we regard to certain

subdivisions it has been said so many square miles have been affected, with regard to another place it has been said so many mouzas have been affected, with regard to some other places the number of villages affected has been given and still again with regard to others the number of families and number of people affected are given. If we have been given at least a set pattern we could have understood the statement much better and therefore, in order to understand the dimension of the damages we have at some places to make our own assessments and work out certain figures. In making out these figures in that manner we found that the total number of people affected due to these floods comes to 9,64,822. It may be a little more or a little less, but it comes to about 10 per cent of the population of the entire State at this time have been affected by the floods. I think from the point of view of the extension this is a terrible picture. Again, from the report of the Minister himself, the loss of human lives comes to 8. Of course some officers giving the report said that one dead person was drunk and because he was drunk therefore he was drowned. In another place it is said that a person died in water caused by flood because that person accidentally slipped into flood waters and he died or that a baby slipped in the flood water and it died. All these deaths are not taken as due to flood but due to accidents. This is the sort of report given by some officers. Sir, these 8 persons have been killed by the floods which were caused not only by nature but by human beings, by the Government itself, because we find from the statement given by the Minister himself that in different subdivisions the floods there have been created by breaches in the dykes or embankments. Now Sir, there were dykes and embankments made in order to protect the people. Now when actually the time for protection come, apart from the dry season, just at this moment water was allowed to come on a rush so that it may take away hundreds of cattle and scores of human beings. Therefore as has been said by my respected friend Mr. Sarma, when we consider the question of flood we cannot but also consider the question of embankment and drainage measures that have been taken up in our State in the last few years. There has come a time when we should make proper assessment as to how far these dykes and embankments themselves are the cause rather than the remedy to floods. There are places Sir, about which I have got some knowledge in which I found that these embankments had become the causes of floods. For example take the case of that river Pagladia, that mad river. Everybody knows that every year it brings floods and therefore, there were some bunds erected alongside this river, but there were two breaches in the Pagladia river and most of the damages that took place in Nalbari Circle and Tihu Circle were caused due to these breaches. Similarly the floods in the Kolong and Kopili rivers which damaged three or four mouzas in that area, as we find from this report, were mainly due to the breaches of the dykes on these rivers. Now for the same reason we find that in almost all subdivisions the damage has been extensive. For example in North Lakhimpur subdivision as many as 268 villages and 80,000 people have suffered and the help offered by Government is really meagre. I am not one who supports the policy of Government always giving alms to the people.

I am not one with those who advocate the policy of making our people beggars. Well, our riverine areas are bound to see and experience flood every year or rather more than once every year. Therefore, we should know, while fighting with the nature and ravages of nature, how to play with nature, how to control it and also in some places and some times how to manoeuvre with nature. As Shri Sarma suggested, what is the meaning in creating a number of bunds and dykes just to be washed away by flood and to give trouble to the people. Could that very place not used in a

manner so as to save the people during the floods and during the rainy season and also to raise more crop of more variety when there was no fear of flood? Could there be made no such arrangement for protecting the cattle during the floods? Could not those areas be used for growing more and more varieties of crops instead of depending on one type of stable food, viz, rice? Could we not switch over to other type of food from rice? Could we not grow Boro and winter paddy in larger scale instead of only summer and autumn variety? Therefore, while Government should consider the necessity of giving more and more relief to those who need it, they should also take long-range measures. I may suggest that there are three types of measures; the one is immediate, which may be called gratuitous relief. Some people have found that their properties have been lost and that they have no food and so just to keep their body and soul together they will need immediate gratuitous relief in the form of paddy. But that cannot be on a very large scale or that cannot be the principal feature. The more important feature is test relief. After the floods have subsided and when certain things are to be done, for example, a village road is to be built or a village school is to be repaired or a tank is to be cleaned, these things should be done by the local people, i. e., by the sufferers themselves. In comparison with the hired labourers from other places a higher rate of wage is given to those people, they can be made to work so that they may not feel that they are dependent on the Government, and they are beggars. In that case they will not feel that they are depending on others shoulders just to get a seer of rice and that they will think that they are earning their bread in return for their labour. Next comes the question of long range measures, that is to say, the control of the rivers and to manoeuvre with the flood and switching over to raising various and different type of crops. If this sort of a comprehensive scheme is taken then only we shall be able to tackle this problem. Otherwise we cannot suggest that Government may be in a position to stop flood in this State here and now and for all time to come. That is not possible. Moreover, we feel, though scientists sometime differ in their views, that those floods are not an unalloyed evil. It is no doubt true. The flood brings sorrow and suffering to the people, but at the same time it also brings rice soil in manoeuvre as a result of which the soil also becomes more fertile. They bring fertilizer to some extent. No s.w in our childhood when there was no bund in the river Buradia and Pagladia the flood came and the whole field became just like a sheet of white paper, and we use to catch fish and play there. In some places the water became keen deep and in others ankle deep, but the flood water spread over the entire area. At present what happens due to these, I say not very wise, alignments of these embankments and due to slow progress in the work of the embankment is that instead of water spreading over the entire area it remains stagnant in some places and it brings inundation. So the result is while some areas are saved in others are completely destroyed, and not only for the time being the water remains there, it remains there for a long time because the water has got no outlet to go out. In Dusulimukh, which falls within the constituency of my friend Shri Prabhat Narayan Choudhury and near my own home, I have seen a paddy field extending over several square miles converts into a big pond during the rainy season. This due to the fact that while there has been an embankment in the river, which I have mentioned before, there is no proper outlet for the flood water which comes from the river. This area is covered by the Purbabhag and Paschimbhag mauzas. Therefore, I have been saying in this House that so far as the flood in this area is concerned it is man-made flood which has been created by the Government of Assam in the P. W. D. (Embankment and Drainage) Department. Therefore, for the sufferings of the people of that area if anybody is to be blamed it is

not God who lives somewhere also but it is the Government of Assam which is answerable and responsible. I know in other places also the same will be the case. For example, I have seen in Barpeta Subdivision and in Gauhati Subdivision, in the constituency of my friend Shri Goswami, there are certain cases of erosion. At the time when the houses and properties of the people are washed away and they become homeless, property-less and stranded there is a lot of sympathy from the Government, from the public men and from every. But as soon as flood goes away and the lean season is over all forget about it and the question of rehabilitation of the flood victims kept in abeyance. The result is that in very year we see that more and more people are suffering from erosion. In this particular year, from the account which has been given by the Minister himself, about 1,200 families in Barpeta subdivision have been effected. Taking an average of 5 persons per family the total number of persons suffered this year in that area will be 60,000. Of course there is little arrangement made by the Government to allow them to remain somewhere. But whatever arrangement is made it is far from adequate. It possible for the Government to make adequate arrangement for 1,200 families comparison of 60,000 people. Moreover, Government cannot compensate the loss which they have suffered.

Similarly, several scores of families in the constituency of my friend Shri Goswami have also suffered from erosion. We know very well that because the river Brahmaputra is too big to be controlled, this sort of erosion is bound to come some time or other. Therefore, it would be better if the Government take steps for settling these people somewhere else. But we have seen that this measure has not been taken. Again we find that while these people this time have been allowed temporarily to occupy some land or some grazing reserve whatever that may be, but as soon as the rainy season is over and when the question of permanently rehabilitating them comes, then comes many a difficulty, and allotments are not given to these people even at the rate which is recognised by the Government, *i.e.* 8 bighas per family. The result is, we have found that hundreds of families who came, for example, to Malai Reserve being sufferers from erosion, have still to get their pattas and allotment, though they are living there for years together, and the result has been that a considerable strife is going on between the landless and semi-landless people and flood erosion affected people, in the Demoria Mouza. I have noticed myself that while the flood affected people lose their crops and when the question of raising land revenue comes, the Mouzadar in his won interest or due to negligence, he does not submit the report with a sympathetic approach for remission of land revenue to the sufferers. I do not say that by the granting of land revenue remission there would be a great deal of relief to the people, but that would bring to the minds of sufferers that here there is a Government which is alive about their suffering, there is a Government which is aware of their suffering, there is a Government which in recognition of their suffering have shown the gesture of good will and help in the form of land revenue remission. That is a token help and that brings in confidence and good will from the suffering people to the Government. The question is one which is not a party question where in we are to make people feel that there is no barrier between that Government and the people, and just at this moment in particular, this sort of sympathetic approach to these sufferers have become necessary for national rather than political reasons. For the faults of some people, who are still to be found out, some section of the people suffered and suffered heavily in our State and Government have been good enough to grant them liberal relief; lakhs of rupees have had to

be paid to these people for their rehabilitation, C. I. sheets had to be freezed and distributed for their rehabilitation. Students and youth did rush for their rehabilitation. Workers of different social and political organisations, in small or big number have gone. That is very good. That is a very sympathetic approach, a generous approach. I welcome it, I praise it. But at the same time while 50 thousand people in this way have suffered terribly, and quite justly and properly they have been attended to, the people numbering about 9 lakhs and 64 thousand suffering side by side due to flood are not given any relief, if for their rehabilitation the social workers do not rush, Government do not go with all its help C. I. sheets are not available, sheds are not erected, then what will be the reaction in the country? Let me very frank Sir, we have been hearing this sort of complaint in different parts of the State. I was told "why this discriminatory attitude, how is it that some sufferers are getting some sympathetic help, but we are being neglected; we are not responsible for all the suffering that have come to the other section of the people, and you people, you politician, leaders or so-called leaders who create problems and bring in miseries of this type and due to your action or inaction when due to the will of provision suffering comes to us, you make and bring in discrimination, and due to that bitterness arises, due to that jealousy generates, due to that envy comes and due to that came perpetual distrust, lack of co-operation and lack of mutual understanding". Therefore, Sir, for a far reaching political understanding and in view of the consequence that might bring, Government this time in particular, ought to have been much more alert and active than before. But unfortunately though this time the flood have been much more terrible, the help has been the least. My friend Shri Patwari has tried to summarise some of the help which been given or offered by the Government in the form of gratuitous relief and loan. Subject to correction, I find that the gratuitous relief that has been given to the suffering people numbering more than 9 lakhs comes to a little over 2 lakhs. So we can very well imagine that it comes up to about 4 annas per head. I do not say that every sufferer needs gratuitous relief. But for more than 9½ lakhs of people the relief to the tune of only 2 lakhs is too small an amount.

Then with regard to loan which is very urgent and important, the figure is really very disappointing because it does not come even to one lakh. I am again saying this subject to correction. Now if the people do not get some money to start with then what will happen to them? In my own constituency, I have seen and also in Beltola mouza of Gauhati, that due to onrush of water from the hills whatever paddy they had grown has been destroyed, and though it does not go much to my credit or to the Assamese people to say that unfortunately it is the habit that we raise only one crop. Ahu is not there near about Gauhati. They raise only one crop, i.e. Sali crop, and that crop is entirely destroyed due to onrush of water from the Khasi and Jaintia Hills because of Bharalu river the mouth of which has been silted and cannot carry water to Brahmaputra, and the bed of Brahmaputra has also went up. Now Government is thinking for relief, not gratuitous but short term loan or some sort of Test relief. But the plans are still pending. In the Dimoria mouza particularly in the area which falls to the north-east of the Railway line, whatever crops were raised and that were good crops have been destroyed.

So, Sir, I find that the relief ought to have come promptly and timely without any delay. It might come through the procedure of redtapsism, in which case there might be some delay. But if the help does not come in time it will be fruitless. Therefore, I submit and press the Government that

whatever relief they propose to give it should be given very quickly. I also welcome the suggestions made by my Friend Shri Nath. He suggested that the suffering is not only in the term of loss of human life, but also loss property together with the destruction of cattle and paddy. He also suggested that the paddy husking scheme should be taken up very earnestly. We generally find that during the draught period, this scheme worked very successfully and it gave good result. I think, is this scheme is taken up right earnestly by the Government, it will give two or three-fold benefits. One of these will be that the persons who are suffering will get Rs. per head ; the second thing will be that inspite of depending on the milled-rice which is deficient of vitamin of food value, consumers will get more wholesome food and the third thing will be that the paddy which will be husked will be under the control of the Government. Therefore, they will be able to rush in that wholesome food to the areas where people are suffering and in urgent need. If that scheme is taken up, it will give the above-mentioned three ben fits.

So far as the loss of cattle is conerned, it should be immediately and properly assesed. I have gone through the statement and I found that the Government has not collected the figures correctly. Government has given some figure of loss of cattle in 13 mouzas of North Lakhimpur comprising 278 villages covering an area of about 17,000 acres with a population of about 80,000 people, is only seven. I think this figure will be much more higher. In Sibisagar Subdivision, there is no loss of human life and the loss of cattle is only 16. In Gauhati Subdivision the number of loss of cattle is given as about 100 and in Dhubri Subdivision about 162 were lost. With regard to other Subdivisions are concerned there might be heavy loss of cattle or in some places the loss of cattle might not have been rightly assessed. If proper assessment is made, we will find 100 if not thousand cattle were lost in these Subdivisions.

If now cultivators are given cattle loans, probably there will be people to raise rabi crops. They will be able to produce master seeds, pulses etc., and probably is the Agriculture Department of the Government will be helpful, they will be able to raise some other subsidiary food crops also. If however, cattle loans are to be given later on then the result will be that just now they will suffer and in the near future they also suffer because this period will not be used for raising some other crops. I, therefore, suggest that some arrangements be made to give cattle loans. My Friend Shri Bar Barua has raised certain point regarding fisheries. Fishery Department is not taking keen interest in clearing up channels by carrying the accumulated water. In their interest for gaining revenue they incur loss in terms of paddy fields. I do not know the extent of loss they incurred. I suggest that they should have made some arrangement for dragging. For example, some arrangements may be made to drag the Pagladia ; As my Friend Shri Tarunsen Deka has said the other day, that experts from the Central Water and Power Commission can lessen the ravages of this river by dragging arrangements. This river has not only given trouble this year alone, it has given trouble year after year. Another solution to get rid of this river to divert the course of this river. The east side of the Pagladia river is being gradually dried up. Several miles of Pagladia has gone to join the Buradia. Buradia is really a *Bura i. e.* worn out. It cannot give any discharge which comes from usual sources. When this Pagladia joins the Buradia it will collapse and the result will be that vast track of land will be inundated. On the other hand, the whole area of Purbabhag (?) will be running short of water. I do not know whether our administer has visited these areas. Now

Government should see to all this, so that there should be some sort of diversion and dragging arrangements. I am not an expert and my personal knowledge is also very limited. As I have already said probably due to some and other purposes Government was pre-occupied and could not give more attention to this direction, they should take urgent steps in this direction. Otherwise the work will be stupendous. With this remark, I conclude my speech.

Adjournment

The Assembly was then adjourned for lunch till 2 P. M.

(After lunch)

Shri DURGESWAR SAIKIA (Thowra): অধ্যক্ষ মহোদয় বাজহ মন্ত্রী ডাঙৰীয়াই এই বছৰৰ যি বানপানী গোটেই অসম জুৰি হ'ল তাৰ এটা চমু Statement দিলে তাৰ বাবে তেখেতক ধন্যবাদ জনাইছোঁ। তেখেতৰ প্ৰতি আৰু কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিব পাবিলেহেতেন যদি যোৱা কেইবছৰৰ বানপানীৰ লগত তুলনা কৰি এটা বিবৰণ দিলেহেতেন আৰু কিমান মানুহৰ খতি হৈছে অসমৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা যে জুকলা হৈ পৰিছে সেইবোৰ কথাৰ উল্লেখ statement ত নাই। গতিকে হয় Embankment and Drainage অথবা Revenue নতুবা Publicity Department ৰ পৰা এইবোৰৰ বিষয়ে বাইজক জনাই থাকিব লাগে। ভাগৱতী কমিছ্যনৰ ৰিপৰ্টবোৰ যাতে কাৰ্য্যকৰী হয় তাৰ বাবে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰোঁ।

বানপানী নিৰাবণৰ বাবে দ্বিতীয় পৰিকল্পনাৰ অন্তৰ্গত ৮ কোটি টকাৰ আঁচনী দিয়া হৈছিল আৰু আঁচনীৰ কামত টকা পোৱা নগল আৰু সেই কাৰণে বানপানী নিৰাবণৰ ব্যৱস্থাত আগ বাঢ়িব পৰা নাই। যোৱা বাৰ বানপানীত অৱস্থাৰ কথা আপোনালোক সকলোৱে জানে আৰু সেইবাবে আমাৰ চৰকাৰে সেই সময়ত ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা যি টকা বিচাৰিছিল তাৰ কিছু টকা আমাৰ চৰকাৰে পাইছে। কিন্তু তাৰ পিচত বাকী টকাৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰক হেঁচা দিছেনে নাই, মোৰ সন্দেহ।

চৰকাৰে বছৰি বছৰি বহু টকা Gratuitous relief বাবে যি টকা খৰচ কৰিছে আৰু বছৰি বছৰি যি টকা Seedling আদিৰ loan দিছে, সেই loan অৰ টকাও যে, বহু টকা চৰকাৰে ঘূৰি পাইছে মোৰ সন্দেহ। গতিকে বানপানী ৰোধ কৰিব নোৱাৰিলে এই টকা অনৰ্থকত খৰচ হৈছে। যি হওক বাইজৰ খেতিবাতি নষ্ট হৈ বাইজৰ যি অৱস্থা হৈছে সেইটো অৱৰ্ণনীয়।

ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা কম টকা পোৱাৰ ফলত ভালেমান মথাউৰী সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই Extension হোৱা এই আৱশ্যকীয় মথাউৰী পুজি অভাৱত কৰা নাই গতিকে দেশৰ আৰ্থিক অৱস্থা উন্নতিৰ কাৰণে State fund ৰ পৰা কিমান টকা থাকিব লাগে সেইবিষয়ে চৰকাৰে বিশেষ মন দিয়া নাই। গতিকে এইবোৰ কথা যদি ভাল দৰে চিন্তা কৰা যায় তেন্তে বাইজৰ অৰ্থনৈতিক সৰুট দুৰ হোৱাৰ আশা নাই।

আমাৰ শিৱসাগৰ মহকুমাৰ ক্ষতি সঙ্কে যি বিবৃতি দাখিল কৰিছে, মোৰ বোধেৰে সেই হিছাবৰ বাস্তবৰ লগত বিশেষ সন্ধ নাই। শিৱসাগৰ মহকুমাৰ যি 8,000 লোকৰ ক্ষতি হৈছে English বলি উল্লেখ কৰিছে, ই যে শুদ্ধ বিচাৰ নহয়। কাৰণ শিৱসাগৰ মহকুমাৰ ২/৩টা মৌজাৰ ৯ টাই বানবিধবস্ত, যেনে জকাইচক কোৱৰপুৰ, মৰাবজাৰ, একাতশা, শানতৰী, একাদান, খাঙৰা, বকতা, নিতাই, পানীদিহিং আদি ৯ টা মৌজা ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে আৰু তাৰ ৪ টা মৌজা একেবাৰে বিপন্ন হৈছে। তাৰে আনকি এখনো গাওঁ বিপদৰ পৰা হাত সৰা নাই।

এইবাৰ নিতাই মৌজাৰ দিহিঙিয়া গাওঁত দিহিঙৰ মথাউৰি ভাঙি যোৱাত ওচৰে পাজৰে থকা গোটেই অঞ্চলটো পুনৰ ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। কত ঠাইত মথাউৰি ভাঙি দিয়াৰ ফলত বাইজ বিপদগ্ৰস্ত হৈছে। মোৰ পৰামৰ্শ হৈছে যে আমাৰ যিবিলাক মথাউৰি বান্ধিবৰ কাৰণে টকা ধৰা হৈছিল, সেই সমুদায় টকা পোৱা নাই। সেই টকা দিবলৈ ভাৰত চৰকাৰক টানি দাবি জনাব লাগে। সেই টকাৰ বিনিময়ত যাতে অসমৰ State fund ৰ পৰা ধৰি হলেও সেই কামবিলাক সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ মই অনুৰোধ জনাও। লগতে বহুবি বহুবি State fund অৰ পৰাও মথাউৰি বন্ধাৰ বাবদ টকা ধাৰিব লাগে। যি সমল মানুহৰ খেতিবাতি বানপানীয়ে নষ্ট কৰিলে, সেই লোকসকলৰ খাজানা বেহাই দিব লাগে। ইয়াৰ উপৰিও Test Relief ৰ ব্যৱস্থা সোনকালে কৰি শস্যৰ উন্নতিৰ কাৰণে জোৰ দিব লাগে। নহলে দুৰ্ভিক্ষ হব। সেই লোকসকলৰ খেতিবাতি নাই—ক্ৰয় শক্তি ধ্বংস হোৱাত ১৮। ১৯ টকা দি চাউল কিনিব নোৱাৰে গতিকে সেই গাওঁবিলাকত একোখন সস্তীয়া চাউলৰ দোকান খুলি দিব লাগে। সেই লোকসকলে কৈ আছে যে তেওঁলোকে পঞ্চায়তৰ কাম বা Test Relief ৰ কাম কৰিব যাতে তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ ভৰণ পোষণ কৰিব পাৰে। চৰকাৰে তাৰে কিবা ব্যৱস্থা কৰিব বুলি আশা কৰিলো। আজি দুইবছৰ আগতে সেই অঞ্চলৰ বাইজৰ যি বিপত্তি হৈছিল আজি তাতোকৈ বেচি হৈছে। এই বিপদগ্ৰস্ত বাইজক সহায় কৰিবলৈ যাতে চৰকাৰ আগবাঢ়ে। চৰকাৰে যাতে ছাত্ৰসকলক কিছু দিয়ে তাৰ কাৰণেও বিশেষ ভাৱে চিন্তা কৰে যেন।

Shri MAHANANDA BORA (North Lakhimpur):

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত হৈ যোৱা বানপানী সম্পৰ্কে আমাৰ ৰাজহ মন্ত্ৰী মহোদয়ে যি বিবৃতি সদনত দাঙি ধৰিছে আৰু এই বানপানীৰ কৰালপ্ৰাসীৰূপ বাইজক জানিব দিছে তাৰবাবে তেখেতক মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জনাইছোঁ, অলপতে আমাৰ ৰাজ্যত হৈ যোৱা ভয়াবহ ভাষা আন্দোলনে সকলো মানুহৰ মন আঁচছন্দা কৰি থোৱা কাৰণে সৰ্ব-সাধাৰণ বাইজে বানপানীৰ বিপদৰ ভাল খবৰকে নাপালে; আনকি আমাৰ দেশৰ বাতৰি কাকত বিলাকতো খবৰ বহুত কম হৈছে ওলাল। মন্ত্ৰী মহোদয়ে এটি যথাযথ বিবৰণ আমাৰ আগত দাঙি ধৰিছে। কিন্তু তাতে বোধ কৰো চেপ্তেম্বৰৰ মাজ ভাগত অৰ্থাৎ শেহতীয়া বানৰ পুৰা খবৰ নাই। যিবিলাক সংখ্যাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি এই বিবৃতি তৈয়াৰ কৰা হৈছে, মোৰ মনেৰে সেই বিলাক শেষ আগষ্টত হোৱা বানৰ তথ্য পাত্ৰিহে। কাৰণ উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ কথাৰূপে মই জনাও, যে ভীমপাৰা-ন আলি বান্ধি তাৰি চাৰি ঘৰ মানুহ গৃহহীন কৰাৰ কথা কৈছে, সেইটো আগষ্টৰ বানপানীৰহে। শেহতীয়া বানপানীত বঙ নদীৰ বান্ধি আৰু ৬ ঘৰ আকৌ কাকৈ নৈয়ে বহুতকৈ গৃহহীন কৰিছে। ধকুৱাখানা বান্ধি আৰু এঘৰ মানুহ গৃহহীন হৈছে। ইয়াৰ বাহিৰে যি শস্য নষ্ট ১৬৫৭৭ একৰ বুলি কোৱা হৈছে, সিও কম যেন অনুমান হয়। কাৰণ মই জনাত অকল—মাছখোৱা, ধকুৱাখানা, গোহাই আৰু বৰদলনী মৌজাতে ৩৪ হাজাৰ বিঘা ওপৰ মাটিৰ শস্য নষ্ট হৈছে। বাকী ৯টা মৌজাৰ হিচাব অৱশ্যে মই নাজানো। গতিকে মোটামোটি ভাবে ইয়াৰ দুগুণ হব।

চৰকাৰী সূত্ৰৰ পৰা পোৱা খবৰ মতেই উত্তৰ লক্ষীমপুৰত এই শেহতীয়া বান ১৯৫০ চনৰ বানতকৈও বেচি বুলি জনা গৈছে। মই নিজেই প্ৰায় বিলাক ঠাই পৰিদৰ্শন, কৰিছিলো।

ভাদৰ শেষত হোৱা এই সৰ্ব্বমশীয়া বানপানীয়ে যি খেতি নষ্ট কৰিলে তাত কোনো আশা নাথাকে। পূব অঞ্চলত পানী অলপ শুকাওতেহে মই গৈছিলো। কিন্তু চিচি, মাছখোৱা আঞ্চলৰ সমুদায় পথাৰ পানীৰ তলত আছিল। উত্তৰ লক্ষীমপুৰ মহকুমাৰ ভিতৰত মোৰ অনুমান এটা গৰকাপ্তানিৰ আলি বা মথাউৰিও ক্ষতি নোহোৱাকৈ থকা নাই।

উত্তৰ ট্ৰাঙ্ক বোড প্ৰায় ৬৭ দিন যাতায়াতৰ অনুপযোগী হৈ আছিল। ক্ষতিগ্ৰস্ত লোকৰ সংখ্যা বিৰূপিত ৮০ হেজাৰ বুলি কোৱা হৈছে; কিন্তু মোৰ মতে ই দেৰ লাখৰ ওচৰা ওচৰি হবলৈ।

মই আমাৰ চৰকাৰক ধন্যবাদ জনাইছো যে বানৰ সময়ত ততাতৈয়াকৈ ব্যৱস্থা ল'বৰ যত্ন কৰা হৈছিল আৰু বিষয়া সকলে আশা শুধীয়া ভাবেই কাম কৰিছিল।

Gratuitous relief, যিটোত ততাতৈয়াকৈ ১/১ সেৰ বা ১/১১ সেৰ চাউল, নিমখ আদি দিয়া হয়, যি অতি সামগ্ৰীক ব্যৱস্থা। এই সম্পৰ্কে চৰকাৰক মই এটি পৰামৰ্শ দিব খোজো। আৰু সেই পৰামৰ্শ মই পিচত জনাম।

আজি সদনত কেগৰাকী মান সদস্যই কৈছে যে মঠাউৰি বন্ধাৰ পিচত আমাৰ দেশত বানপানী বেচি হৈছে। সেইটো কথা সঁচা নহয়। যিগলে এই কথা কয় সেই সকলে এই কথা পাহৰি যায় যে আগতকৈ মানুহৰ সংখ্যা বেচি হৈছে; আগৰ এখন গাঁৱৰ ঠাইত এতিয়া ৫ খন গাঁও হৈছে।

আমাৰ দেশত আগেয়েও বানপানী হয়; কিন্তু আগেয়ে এঠাইত বানপানী হলে মানুহবোৰ উঠি আন এখন ঠাইলৈ গুচি যায়। কিন্তু এতিয়া সেই অৱস্থা নাই। আগৰ এখন গাঁৱৰ ঠাইত এতিয়া ৫ খন গাঁও হৈছে। সেই কাৰণে কোনো কলেকোয়াৰ নোৱাৰে। মাজুলীত মানুহৰ বসতি ঘন হৈছে যে বানপানী হলে যাবলৈ খালি বাম ঠাই নাই, যিবিলাক আছিল সকলোতে মানুহৰ বসতি হৈ গৈছে। মোৰ মনেৰে এটা কথা সচা নহয় যে মঠাউৰি দিয়াৰ পিচত বানপানী বেচি হৈছে। মঠাউৰি থকাৰ আংশিক ভাবে হলেও বন্ধা পৰিছে কিন্তু মঠাউৰি নহলে গোটেই অঞ্চলেই নষ্ট হয়। কাৰণ অশোক মেহতা কমিটিৰ আগত আমাৰ ২-৪ জন বিবেচ্যাহীন মানুহে এই কথা কৈছিল যে "Evidence was given by some individuals to the effect that construction of flood embankments carried out in the State, to protect areas against flood, had produced adverse effects".

এই কথা কোৱাৰ কাৰণে চৰকাৰে ১ম পৰিকল্পনাত মঠাউৰি বন্ধাত যি জোৰ দিছিল, দ্বিতীয় পৰিকল্পনাত সেই জোৰ দিয়া নাই। সেই কাৰণেই বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ টকা কম হৈ গল। ইয়াৰ পিচত অসম চৰকাৰে মাননীয় শ্ৰীবিজয় চন্দ্ৰ ভাগৱতী দেৱৰ সভাপতিত্বত যি অনুসন্ধান কমিটি পাতি দিছিল সেই কমিটিৰ বিপোর্ট প্ৰকাশ হৈছে। এই বিপোর্টত মঠাউৰি সম্পৰ্কে এই দৰে কৈছে—

"In general, embankments are a satisfactory means of flood protection when properly designed, satisfactorily executed and adequately maintained in locations where construction of embankments is technically indicated but a suitable combination of this method with other methods such as storage dams detention basins, etc., is of ten more efficient and desirable."

ইয়াত কৈছে যে মঠাউৰি বন্ধাৰ পৰা কিছু অপকাৰ আছে; কিন্তু অপকাৰৰ তুলনাত উপকাৰ বেচি।

"Taking all factors into considerations, the Committee feels that through weighing the result is difficult in the absence of sufficient facts and figures the overall benefits derived from embankments seem to out weigh the disadvantages except in some localised places".

এই বানপানীৰ কাৰালপ্ৰায়ে গোটেই অসমত বছৰি কোটি-কোটি টকা লোকচান কৰায় আৰু লাখ লাখ মানুহক বিপদত পেলায়। বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ দীৰ্ঘম্যাদি ব্যৱস্থা যেনে Dam নিৰ্মাণ আদি ১০।১৫ বছৰৰ কমে হ'ব নোৱাৰে। ইচ ম্যাদি ব্যৱস্থাৰ কাৰণে তৃতীয় পৰিকল্পনাত বেচি মনোযোগ দিয়া দেখা নেযায়; কাৰণ গোটেই অসমৰ কাৰণে ৭ কি ৮ কোটি টকা ধৰা হৈছে। ইমান কম টকাৰে গোটেই অসমৰ আটাইবোৰ নৈৰ মঠাউৰী বন্ধা সম্ভৱপৰ নহব।

সাময়িক সাহায্য সম্পৰ্কে কওঁ যে এতিয়া যি অলপ চাউল, দাইল দিয়া হয় সি অতি সাময়িক সাহায্যহে। নোৰ মনেৰে এই সাহায্য দিয়া কামৰ কাৰণে বানপানী হোৱা এলাকা বিলাকত একোখন কমিতি কৰি দি চৰকাৰে ক্ষমতা দিব লাগে যে হঠাৎ বানপানী হলে নাওঁ আদি ভাড়া কৰি যাতে তৎক্ষণাত সাহায্য দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে। এতিয়া বানপানী শেষ হোৱাৰ পিছতহে সাহায্য পায়গৈ immediate সহায় নেপায়। প্ৰত্যেক ঠাইতে এনে কমিতি থাকিলে তৎক্ষণাত সাহায্যৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিব আৰু টকাবোৰ সজ কামত লাগিব। Seed loan যদি সোনকালে দিব শাৰে-যেনে—আলু, সবিয়হ, মাছ আদি যদি সময় মতে দিয়ে তেন্তে বহুত সহায় হ'ব। ঠিক চৰকাৰে সেইবোৰ দিওঁতে সদায় পলম কৰে। দিন পাৰ হৈ গলে সঁচ দিয়াৰ কোনো ফল নধৰে। তৃতীয় কথা হৈছে Test relief, P. W. D. আৰু E. and D. বিভাগৰ কামবোৰ পীড়িত দ্বাৰা কৰাব লাগে। তাৰ পৰাও তেওঁলোকে বহুত সহায় পাব। আমাৰ পঞ্চায়ত বোৰৰ জৰিয়তে যিবোৰ কাম কৰোৱা হ'ব। সেইবোৰ কাম যদি বান পীড়িত দ্বাৰা কৰোৱাৰ ব্যৱস্থা হয়, তেনেহলে বহুত মানুহে আকালৰ গৰা হ'ব পৰা বন্ধাপাব ব সেই কাৰণে পঞ্চায়ত বিলাকৰ জৰিয়তে যি বানপানীত ক্ষতি হোৱাৰ মেৰামতিৰ কাম দিব সেই বিলাকো test relief-অত কৰাবলৈ মই পৰামৰ্শ দিওঁ।

Shri BIRENDRA KUMAR DAS (Patacharkuchi (Reserved for Scheduled Tribes)): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বানপানী সমস্যাটো অসমৰ এটা বিৰাট সমস্যা। ই আজি অসমৰ জাতীয় জীৱনৰ সমস্যা। এই সমস্যাৰ সমাধান অনতিপলমে কৰিব নোৱাৰিলে অসমৰ উন্নতি কেতিয়াও হ'ব নোৱাৰে, বিশেষকৈ অসম এখন কৃষি প্ৰধান দেশ। গতিকে কৃষি আৰু কৃষকৰ উন্নতি কৰিব নোৱাৰিলে দেশৰো উন্নতি হ'ব নোৱাৰে। সেই কাৰণে আমি কৃষক তথা খেতি বন্ধা কৰিবলৈ হলে বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবই লাগিব আৰু তেতিয়াহে দেশৰ উন্নতি হ'ব। আমাৰ ইয়াত যি বানপানী হৈছে সেইটো আমি প্ৰকৃতিৰ ওপৰতে এৰি দিছোঁ। এইদৰে প্ৰকৃতিৰ ওপৰতে বানপানীৰ সমস্যাটো এৰি দিলে আমাৰ দেশৰ ভৱিষ্যত অন্ধকাৰ বুলিয়েই ভাবো।

বানপানী আমাৰ ৰাজ্যত হয় আৰু প্ৰতি বছৰে হৈ থকা দেখি আহিছে আৰু এই বানপানী প্ৰকৃতিৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰি এৰি দিয়া হৈছে। যদি এইদৰে বানপানী সমস্যাটো প্ৰকৃতিৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰি এৰি দিয়া হয় তেন্তে ভৱিষ্যতে এই সমস্যাই গুৰুতৰ ৰূপ ধাৰণ কৰিব তাক নিয়ন্ত্ৰণ কৰা সহজ সাধ্য নহ'ব। গতিকে, তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাৰ ভিতৰতেই যাতে বানপানী সম্পূৰ্ণকৈ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰি তাৰ কাৰণে মাননীয় সদনে যেন বিশেষ গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। অলপতে হৈ যোৱা বানপানীৰ প্ৰসঙ্গত—মাননীয় ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যি বিবৃতি এই সদনৰ সদস্য সকলৰ আগত দাঙি ধৰিছে—সেইটো সম্পূৰ্ণ নহ'ব কাৰণ তাত বানপানীৰ ফলত ক'ত কিমান ক্ষতি গুপ্ত হৈছে, কিমান মানুহৰ ক্ষতি হৈছে, কিমান মানুহৰ ঘৰবাৰী নষ্ট হৈছে—কিমান মাটি ক্ষতি কৰিব নোৱাৰা হৈছে সেইবিলাকৰ সম্পূৰ্ণ বিবৰণী বিচাৰি নাপালো। তাত কেৱল এই খিনি কথাই য়জী মহোদয়ে ব্যক্ত কৰিছে—কত কিমান Gratuitous relief, seed loan আৰু Cattle loan দিয়া হৈছে। এইবিলাক

বিলিফত বানপানীৰ প্ৰপিডনৰ মাছা আৰু প্ৰপ্ৰীড়িতৰ সংখ্যাৰ তুলনাত যথেষ্ট হোৱা নাই। গোহাটা মহকুমাত—৪৭,৫০০ টকা **Gratuitous relief** আৰু ১০,০০০ টকা **Seed loan** দিয়া হৈছে। কিন্তু দুখৰ বিষয় যে এই **Gratuitous relief** ৰ এক নয়া পয়চাও টিছ চাৰ্কলৰ ক্ষতিপ্ৰস্তু লোক সকলে পোৱা নাই। মাননীয় জাহানুদ্দিন চাহাবে তেখেতৰ বক্তৃতাত—তেখেত সকলৰ অঞ্চলৰ লোকে গাই প্ৰতি ৭৫ নয়া পয়চাও পোৱা নাই বুলি কৈছিল; কিন্তু আমাৰ টিছ অঞ্চলৰ পীড়িত লোক সকলে এক নয়া পয়চাও পোৱা নাই বুলি মই আগতে কৈ আহিছো। এই টিছ অঞ্চলৰ সবহ ভাগ লোকেই বান পানী প্ৰপ্ৰীড়িত আৰু তেওঁলোকৰ ঘৰবাৰী ভাঙি পানীয়ে উটুৱাই নিছে আৰু সেই মানুহ বিলাক এতিয়াও নিৰাশ্ৰয় অৱস্থাতেই আছে; কোনো প্ৰকাৰৰ সাহায্য তেওঁলোকে এতিয়াও পোৱা নাই। **gratuitous relief** বিতৰণ সম্বন্ধত সদনৰ বহুতো মাননীয় সদস্যই আলোচনা কৰি গৈছে যে চাউল এপোৱা বা আধা সেৰ যথেষ্ট নহয়। যদি প্ৰকৃততে বিলিফ দিয়া হয়, তেন্তে প্ৰত্যেক মানুহক এসাজৰ কাৰণে এপোৱা কৈ চাউল অন্ততঃ এসপ্তাহৰ কাৰণে দিয়া দৰকাৰ। ইয়াৰ কম দিলে কোনো কামত নাহে। অধ্যক্ষ মহোদয়া, এই দৰে প্ৰতি বছৰে দুই এক মুঠি চাউলেৰে **gratuitous relief** দি বানপানী প্ৰপ্ৰীড়িত লোক সকলৰ বিবিধ সমস্যা সমাধান হব বুলি আশা কৰিব নোৱাৰি—যদি তাৰ এটা স্থায়ী ব্যৱস্থা হাতত লব পৰা নাযায়। সেই কাৰণে মই এই সদনত অনুৰোধ জনাও যেন—এটা স্থায়ী ব্যৱস্থাৰ কাৰণে চিন্তা কৰি, তাৰ বিহিত ব্যৱস্থা হাতত লব লাগে। যোৱা ১৯৫০ চনৰ ভূমিকম্পৰ পিচৰে পৰা, হিমালয় পৰ্বতৰ পৰা ওলোৱা অসমৰ নদী সমূহৰ গতি আৰু তাৰ তলিৰ (**bed**) পৰিবৰ্তন হৈছে। তলি বিলাক ওপৰলৈ উঠি আহিছে অৰ্থাৎ বাম হৈছে। সেই কাৰণে ৪১৫ দিন পাঁহাৰত বৰষুণ হলেই সেই পানী ওলাই আহোতে নদী সমূহে ঠিকমতে উলিয়াই দিবলৈ অসমৰ্থ হোৱাৰ কাৰণে সেই পানীয়েই—গাওঁভূই উটুৱাই নিয়ে। টিছ অঞ্চলৰ মৰা—পাৰ্গলাদিয়া নদীত দুদিন বৰষুণ হলেই বানপানী হয় আৰু তাৰ ৬৭ টা মৌজা বানপানীত প্ৰাৰিত হয়। মাননীয় সদস্য শ্ৰীযুত ডেকা আৰু শ্ৰীযুত ভটাচাৰ্ঘ্যা ডাঙৰীয়াই নলবাৰী অঞ্চলত পাৰ্গলাদিয়া নদীৰ বানপানীৰ উপদ্ৰৱৰ কথা কৈ আহিছে। মৰা পাৰ্গলা দিয়া নদীৰ নিয়ন্ত্ৰণনো চৰকাৰে হাতত লব লাগে। এই প্ৰসঙ্গতে মই এই কথাও উল্লেখ নকৰি নোৱাৰো যে, মৰা পাৰ্গলাদিয়া নদীৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে সেই অঞ্চলৰ বাইজে চৰকাৰক অনেক বাৰ আবেদন নিবেদন কৰি আহিছে আৰু বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়েও এই অঞ্চল দেখিছে আৰু মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰীয়েও চাই আহিছে, সদনতো আলোচনা হৈছে, তেওঁলোকেও আশ্বাস দিছে যে, এই বিলাকৰ জৰিপ (**survey**) কৰিব লাগে বুলি। সদনৰ অধ্যক্ষ মহোদয়েও এই মৰা পাৰ্গলাদিয়া নদী নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে জৰিপ হব লাগে বুলি, এবছৰ মানৰ আগতে গৰবাদলত হোৱা জনসভাত, জোবদি আহিছে। আগৰ বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়েও—এইটো হব বুলি আশ্বাস দিছিল। এনেস্থলতো টিছ অঞ্চলৰ বাইজৰ সুবিধাৰ কাৰণে এতিয়াও আৰু **Embankment and Drainage** বিভাগে, নিয়ন্ত্ৰণৰ কোনো আচনি নললে। এইটো মোৰ সমষ্টিত পৰে আৰু মই এই কথাটো জোৰ নিদি নোৱাৰো যে, যাবেই সমষ্টি নপৰক, বাইজৰ কল্যাণমূলক আচনি সদায় চৰকাৰে লব লাগে। যোৱা দুটা পৰিকল্পনাত এই বিলাকৰ কোনো কাম নহল আশা কৰো তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাত এই মৰা পাৰ্গলাদিয়াৰ নিয়ন্ত্ৰণ কাৰ্য যেন সম্পূৰ্ণ হয় তালৈ চকু দিব বুলি আশা কৰিলো। তাৰ পিচত টিছ নদীখন নিয়ন্ত্ৰণ নকৰাৰ ফলতো গৰাখহনীয়াই—ভীষণ ৰূপ ধাৰণ কৰিছে—আৰু তাৰ পাৰত খকা পশু চিকিৎসালয় খনো অচিৰে ভাঙি নিয়াৰ ভয় হৈছে। এই নদীখন নিয়ন্ত্ৰণ নকৰিলে অতি পলমে বাইজক আৰু অধিক ক্ষতি কৰি তুলিব। টিছৰ বাইজৰ বিশেষকৈ নখৰা, বৰবাৰী, হালধিবাৰী, ভদ্ৰকুছি গাৱঁৰ মানুহব.....

অৱস্থা অতি শোচনীয় হয় আৰু গোটেই গাওঁখন পানীত ভাহি থাকিব লগা হয় । আশা কৰে চৰকাৰে এই নদী সমূহৰ নিয়ন্ত্ৰণ কাম তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ কালতে শেষ কৰাত মনোনিবেশ কৰিব ।

(সময়ৰ সংকোচ ধৰনি)

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ সেই অঞ্চলৰ প্ৰপীড়িত লোক সকলৰ খেতিবাতি পানীয়ে নষ্ট কৰিছে আৰু তাৰ ফলত অহাৰাৰ খেতি হোৱাৰ সম্ভাৱনা নাই আৰু এই অৱস্থা প্ৰত্যেক বছৰেই হৈ আছে । সেই কাৰণে, মই চৰকাৰক নিবেদন জনাও যেন ১৯৫৬ পৰা ৫৮ চনৰ খাজনা যেন প্ৰপীড়িত ৰাইজসকলক মাফ দিয়ে । ইয়াকে নিবেদন কৰি মোৰ বক্তব্য সামৰিলে ।

Shrimati PADMA KUMARI GOHAIN (Moran):

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, জয়জয়তে মই ৰাজহ মন্ত্ৰী মহোদয়ক তেখেতৰ ভাষণৰ বাবে ধন্যবাদ জনাইছো । যোৱা বাৰ বানপানীয়ে যি আকাৰ ধাৰণ কৰিলে তেনেকুৱা আজি ৫০ বছৰৰ ভিতৰত হোৱা নাই বুলি মানুহে কয় । এই বান পানীত আহ খেতি নষ্ট হৈছিল । শালি খেতি নষ্ট হোৱাৰ স্তুবিধা পোৱা নাছিল । এই বানপানীত যিবিলাক মঠাউৰীৰ ভিতৰত পানী সোমাল সেই পানী ওলাই যাওঁতে ৩৪ মাহ লাগিছিল । দ'ঠাইত পানী থকাৰ কাৰণে খেতি কৰিব নোৱাৰিলে । বাস ঠাইত পলশ পৰাৰ কাৰণে খেতি হৈছিল-- ধানৰ শ্ৰী দেখি সকলোৱে আনন্দ পাইছিল আৰু আমিও সেই ৰাইজ সকলৰ প্ৰতিনিধি স্বৰূপে পঠিয়াই দিয়াৰ বাবে আনন্দ পাইছিলো, কিন্তু সেই স্মৃতি আৰু আনন্দত দৈনন্দিন কুঠাৰাঘাট কৰিলে যেতিয়া আহিন মাহত বানপানীয়ে ভীষণ আকাৰ ধাৰণ কৰিলে । খেতিয়কবৃত্তো কথাই নাই অন্য সকলো মানুহে চকুপানী টুকিলে । আজি ৰাজহ মন্ত্ৰী মহোদয়ে যি Statement দিলে তাত ৰাইজৰ কি যে বিৰাট ক্ষতি হ'ল তাৰ বিশেষ বিৱৰণ দিয়া নাই । ক'ত কিমান মানুহৰ ঘৰ উটুৱাই নিলে মানুহবোৰ কি অৱস্থাত আছে এই বোৰ কথা আমাক জনাব লাগিছিল । আৰু লগতে ইয়াকো জনাব লাগিছিল যে মানুহ বোৰৰ পুনৰ বসতিৰ কি হৈছে । মোৰ নিজা সমষ্টিত ৬০ ঘৰ মানুহে মাটি পোৱা নাই । তেওঁলোকে চাংঘৰ কৰি চাঙৰ ওপৰতে আছে । তেওঁলোকৰ খাবলৈ ভাত নাই, পিন্ধিবলৈ এটুকুৰা কাপোৰ নাই । এই বানপানীয়ে ডিব্ৰুগড়ত ১৫ টা মৌজাত ভীষণ ক্ষতি কৰিলে । সেই মৌজা কেইটাত ইমান ক্ষতি হ'ল যে অসমৰ ভিতৰত তেনেকৈ হোৱা আৰু দ্বিতীয় খন ঠাই নাই । মাছখোৱা, গোঁহাই, কাকজাল মৌজা কেইখনবো অৱস্থাৰ কথা কৈ শেষ কৰিব নোৱাৰি ।

কাৰ্গজত দেখিছো যোৱা বানপানীত ৩ টা লৰাৰ মৃত্যু হৈছে আৰু তিবোতাবো জীৱন বিপন্ন হৈছিল । আমাৰ মঠাউৰী বিলাক ভালদৰে নোহোৱাৰ কাৰণেও ৰাইজৰ ভালেমান ক্ষতি হৈছে । বালিৰ মঠাউৰী অতি সহজে ভাঙি যায় ।

চিচি এটা মৌজা--য'ত টাইবেল মানুহৰ স্থান । তাত নাই নাই বুলি ১০ হাজাৰ মানুহৰ ক্ষতি হৈছে । মোৰ আৰু বহুতো কব লগা আছিল কিন্তু অধ্যক্ষ মহোদয়ে সময় নিদিয়াৰ বাবে ইয়াতে শেষ কৰিব লগা হল ।

Shri MOHIDHAR PEGOO [Jorhat (Reserved for Scheduled Tribes)]: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় ৰাজহ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অলপতে হৈ যোৱা অসমৰ বানপানীৰ সম্বন্ধে এটা চমু বিৱৰণ এই সদনত

দাঙি ধৰি তাৰ দ্বাৰা সদনৰ সদস্য সকলক বানপানীৰ বিষয়ে প্ৰকোপ আৰু ইয়াৰ ধ্বংসকাৰ্য্যৰ বিষয়ে এটা মোটামোটি আভাষ পোৱাৰ সুযোগ এই সদনক দিয়াৰ কাৰণে মই তেখেতক ধন্যবাদ দিছোঁ।

হে যোৱা বানপানীৰ সম্পৰ্কত মই মাত্ৰ যোৰহাটত দুই এটা কথাটো চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিম। এই বিবৃতিটো চৰকাৰে ক্ষতিৰ পৰিমাণ যিমান দেখুৱাইছে তাতকৈ প্ৰকৃত ক্ষতি অনেক বেছি; এই কথা মই কাগজ-পত্ৰৰ খবৰৰ ওপৰ ভিত্তি কৰি কোৱা নাই কিন্তু—নিজৰ চাক্ষুণ্য প্ৰমাণৰ পৰা হে কৈছোঁ। যোৰহাটৰ টিয়ক, চাউখাট, হাতীগড়, বালিগাওঁ, বছাৰী, বালিগাওঁ পৰ্বতীয়া, সৰ্ব্ববাই অৰ্থাৎ কপহীমুখৰ পৰা নেফ্ৰে-টিঙলৈ এই ৭ খন মৌজাৰ প্ৰায় ৪০ বৰ্গমাইল আৰু মজুলীৰ শালমাৰা, কমলাবাৰী আৰু মাহতগুৰি এই তিনি খন মৌজাৰ ১৮০ বৰ্গ মাইল ঠাই বানপানীৰ কবাল গ্ৰাসত ভীষণ বৰমে ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। বছৰে বছৰে মাজুলী অঞ্চল বানপানীত আক্ৰান্ত হোৱা কথা কৰো অবিদিত নহয়। আমি ওপজাৰে পৰা দেখি আহিছে যে মাজুলীৰ মানুহৰ বানপানীৰ বিষয়ে অভিজ্ঞতা ভালকৈয়ে আছে, আৰু তাৰ কাৰণে সততে সাজু হৈয়ো থাকে। কিন্তু এইবাৰ যিটো শেহতীয়া বানপানী আছিল তাৰ পৰা বাণপানীত অভ্যস্ত মাজুলী বাসীও অৰাহতি পাব পৰা নাছিল; কিন্তু প্ৰতিবিধানৰ কোনো ব্যৱস্থা কৃতকাৰ্য্যতাৰে অবলম্বন কৰিব পৰা নাছিল। তাৰ কাৰণ, অপ্রস্তুত অৱস্থাত হাতে অভাৱনীয় অঞ্চলটোৰ মঠাউৰী বিলাক ভাগি পৰিছিল সি যি কি নহওক মই চৰকাৰৰ এটা কথাটো দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো যে যোৰহাটত যি ২৫ হাজাৰ টকা **Gratuitous Relief** আগ বাগাইছে সি ক্ষতি অনুপাতে তেনেই কম হৈছে।

অন্যান্য মহকুমাত যেনেকৈ কঠিয়াৰ বাবে ধাৰ (Seed loan) দিয়া হৈছে তেনেকৈ যোৰহাটৰ সেই বানপানীত প্ৰপীড়িত লোক সকলকো তেনে ধাৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা সোনকালে কৰিব লাগে। সেইবাবে যদি কিবা টান ধৰাও আছে সেইটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে বিৱৰণীত ওলোৱা নাই। তথাপি সময় থাকোতেই আমাৰ যোৰহাট মহকুমাৰ প্ৰতিও দৃষ্টিপাত কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো।

আৰু এটা কথা হল, মোৰ যদি ভুল নহয়, মোৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা কওঁ যে আমাৰ P. W. D. বিভাগৰ (Road and Building Wing) আৰু Embankment and Draige Wing ৰ পৰস্পৰ সংহতি (Co-ordination) বেচি পৰিমাণে নাই বুলি ভাবিবৰ যথেষ্ট কাৰণ আছে আলি আৰু মঠাউৰী মাজৰ কোনো ঠাইত পানী জমা হৈ থাকিলে বা সেই পানী উলিয়াই দিবলৈ নিবেদন জনালে, R. & B. য়ে কয় সেইটো E. & D. য়ে কৰিব আৰু যদি E. & D. ক কোৱা হয়, তেন্তে কয় R. & B. য়ে স্বাভাৱিক জলপ্ৰবাহ বন্ধ কৰিছে। সেইবাবে সেইটো তেওঁলোকেহে কৰিব লাগে। এনে-ভাৱে অৰিয়া-অৰি কৰি থাকোতে সময়ত একো কামেই নহয়। সকলোৱে জানে যে মাজুলীত প্ৰায় বাস্তা বিলাক হল Road-cum-bund গতিকে বাস্তা বিলাকেই বান্ধবো কাম কৰে। এই বিভাগ দুটাৰ লগত বাজহ বভাগৰো সৱন্ধ আছে বাবেই বিভাগীয় কামটো তিনিও বিভাগৰ পৰাস্পৰ সৱন্ধ ৰখাৰ অৱশ্যকতা আছে বুলি মই ভাবো।

বাজহমন্ত্ৰীৰ এইবাৰৰ মাজুলী ভ্ৰমণত নিজেই দেখি আহিছে যে এডোখৰ ঠাইত হঠাতে বান্ধ চিঙি আনন্দ হৈ থকা পানীখিনি যাৰ নোৱাৰাৰ ফলত সেই ঠাইৰ শালিখেতি একেবাৰে পচি নষ্ট হৈছে হৈছে। বছৰৰ স্থানীয় E. & D. ৰ S.D.O. আৰু Sectional Officer ওচৰত আবেদন কৰা হল কিন্তু তেওঁলোকে বোলে ওপৰৰ ইকুম নাপালে কাৰ্টিদিব নোৱাৰে; অথবা অন্য কোনো কাৰ্য্যকৰী উপায়ো কৰিব নোৱাৰে। কিন্তু সেই পানীখিনি যদি উলিয়াই দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলে

হেতেন তেন্তে সেই বান খিনি নষ্ট নহল হেতেন। সেই পানী ওলাই যোৱাৰ কাৰণে Culvert ও পিচ ফালৰ বাস্তৱত আছিল। কিন্তু হলে হব কি? সি মানুহে বজোৱা চোলৰ দৰে সৰু। তাকে আৰু অলপ বহলাই দিয়া হলেই আশানুকূপ ফল পোৱা গল হেতেন। এয়াই হল আমাৰ কাৰিকৰী বিষয়া সকলৰ অপৰিণাম দৰ্শীতা।

আমি Laymen হিচাবে সাধাৰণ জ্ঞানৰ পৰা যিটো বুজো, সেই জ্ঞান খিনিও অনেক সময়ত যদি কৰ্মকৰ্ত্তা সকলৰ নাথাকে, কিম্বা কাৰ্য্যকৰী কৰা নহয় তেন্তে উপায় কি?

মই এই প্ৰসঙ্গত ভাগবতী কমিটিৰ পৰীক্ষা মূলক ৰিপোর্টৰ বিষয়ে কব নোখোজো। তথাপি সেই বান বিধ্বস্ত লোকসকলৰ প্ৰতিৰক্ষাৰ বাবে যিখিনি সহজ উপায়, তাকে তৎপৰতাৰে সেই ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ মানুহ, গৰু, ম'হ আৰু শস্যাদিৰ ক্ষতিৰ পৰা আমি কিছু পৰিমাণে ৰক্ষা পৰিব পাৰিম।

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari-East): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই তেখেতৰ report ত বানপানী সম্পৰ্কে এটা আভাষ দিছে; অবশ্যে তাত সকলো কথা নাই বুলি অভিযোগ তোলা হৈছে। কিন্তু মই ভাবো এইটো সমিচীনই হৈছে। মোৰ এই সদনৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা কব লগা হলে আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ কথা হল "yes and no" তেনেস্থলত যেতিয়া তেখেতে ইমান দীঘলীয়া বক্তৃতা দিব পাৰিছে (হাঁহি) তাৰ কাৰণে তেখেতক মই ধন্যবাদ দিছো।

আজি এই তিনি বছৰে এই সদনত বানপানীৰ বিষয়ে সেই একে প্ৰশ্নই শুনি আহিছে, সেই একে উত্তৰকে পাই আহিছে।

বানপানীৰ কাৰণে তথা আদি সংগ্ৰহ কৰাৰ কাৰণে survey আদি ব্যৱস্থা কৰা আৰু এটা সু-পৰিকল্পিত আচনিৰ জৰিয়তে তাক নিবাৰণ কৰাৰ এটা প্ৰয়াসৰ কথাও কওঁ।

আমাৰ ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে আমাক গুৱাহাটীলৈ মাতিলে তালৈ কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী মহম্মদ হাফিজ আহমদো আহিছিল। তাত নানা আলোচনাৰ পিচত ঠিক কৰিলে যে দীৰ্ঘ ম্যাদী হিচাবে এই বানপানী নিবাৰণৰ কাৰণে এটা Master Plan ৰ ব্যৱস্থা কৰিব। শুনি আমাৰ আনন্দৰ পাৰকল নাই; যি হওক অসম আৰু বানপানীত বিব্ধস্ত নহয়। এবছৰ পাৰ হৈ গ'ল, কিন্তু Master Plan ৰ কোনো নাম গোন্ধেই নাই—নাই যদি এটা ছাত্ৰ পেননেই হল হেতেন, সিও নাই (হাঁহি)। বানপানী ভাটিয়াই যোৱাৰ লগে লগে আমাৰ Plan ও ভাটিয়াই যায়।

আকৌ এতিয়া অসমত বানপানী হৈছে, আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ Report ৰো বানপানী উঠিছে। কাৰণ বানপানী গৈ বহা পাইছে। আমাৰ যিবিলাক কৰ্মচাৰী আছে তেওঁলোকে ১৯৫৬ চনত কৈছিল যে ইমান বানপানী আৰু হোৱা নাই। তাৰ পিচত কলে যে ইমান বানপানী আৰু কোনো বাবে হোৱা নাই। কেনেকৈনো পালে—স্বথিলে কয় যে আমাৰ নদীত গজ আছে, তাত চালেই গম পাওঁ। এইটোয়েই হল বানপানী জোখা Basis গতিকে আমাৰ কোনো Basis য়েই নাই।

মই ভাবো যে এই তথ্যবোৰ ভূৰা। নদীবোৰ বাম হোৱা কাৰণেই বানপানী বেচি হৈছে। সেই কাৰণে এইটো **man made flood** এইটো আৰু **Embankment and Drainage** ৰ ফলাফল। মোৰ বোধেৰে **Gratuitous relief** দিব নোলাগে। এই কথা আমাৰ গোস্বামী দেৱেও কৈছে; কাৰণ ই আমাৰ অসমীয়া মানুহক মৰ্গনীয়া কৰিছে। সেই কাৰণে জৰুৰী সাহায্য দিব নালাগে। অন্যান্য সাহায্য, যেনে শূণী নাথ ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে **Paddy husking** আদিব দিহা কৰিব নাগতাব পৰা ধনো পায় আৰু খুদি ভুটি আদি বয়। এইদৰে **subsistence loan** ৰূপত তাৰ থাকিব নোৱাৰে। যি ঠাইত দুইটা খেতি নহয় নষ্ট হৈছে তাত **subsistence loan** বাহিৰে যেনেকৈ নগৰত স্তুতা দি কাপোৰ বোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে ত'ত কাপোৰ ৰৈ আশা দি দিয়ে তেনে কৰিব লাগে। এইটো **Handloom** বজৰিয়তে আদি কৰিব পাৰিব। **Test relief** ৰ ক্ষেত্ৰত **Roads and bridge** কৰাবলৈ ঠিক কৰিব লাগে। যোৱা বাৰ মন্ত্ৰীয়ে নিজে নলবাৰীৰ অৱস্থা চাই আহি উভৰ দিলে যে **distress condition** এতিয়া নাই! সেই কাৰণে **test relief** বিষয়টো ভালকৈ চিন্তা কৰি চাব লাগে। ইয়াত বছৰি অজগ্ৰ অজগ্ৰ টকা খৰচ হয়। মন্ত্ৰীয়ে উৰিষ্যাৰ অৱস্থা আৰু ব্যৱস্থা দেখি আহিছে গতিকে হয় মানুহবোৰ বাম ঠাইলৈ নিব লাগে নহয় এটা **Reservoir** কৰি পানী জমাই নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মোৰ সমাধি এটা মৌজা আৰু ৫ টাকৈ বানপানীয়ে সদায় জ্বলম দিয়ে।

Maulavi NURUL ISLAM (Dhing): অধক্ষ মহোদয়, অসমত বছৰি বানপানী হয়। কিন্তু ইয়াৰ স্থায়ী ব্যৱস্থা যি ধৰণে হ'ব লাগে সেই দৰে হোৱা নাই। হয় অসমত খৰ হ'ব, নহয় বানপানী হ'ব বা কোনো কোনো বছৰ দুইটা হ'ব প্ৰথম ডোখৰ খৰ হ'ব পিচত বানপানী হ'ব বা প্ৰথমতে বানপানী হ'ব আৰু পিচত খৰ হ'ব। এই, বাৰ প্ৰথম ভাগত খৰ মাৰিলে, পাচ ভাগত বানপানী আহিল ফলত মৰাপাট, আৱধান আদি খেতি নষ্ট হয় হ'ল। এই বছৰ ২১৩ দিন ধাৰাসাৰ বৰষুণ দি গোটেই অসমতে হাহাকাৰ অবস্থাৰ সৃষ্টি কৰি দিলে। সকলো সদস্যই নিজৰ নিজৰ কথা কৈছে। ময়ো মোৰ জিলাৰ কথা কওঁ। মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ বিবৃতিত নগৰত মাত্ৰ চুইছে খলে। গোটেই জিলাতে বানপানী হ'ল কিন্তু বিশেষ একো নকলে। মানুহৰ হাহাকাৰ অৱস্থা বানপানীত বিধস্ত সকলে **D. C.** ক দৰখাস্ত দিছে ও সাহায্য বিছাৰি মই নিজে **D. C.** ৰ লগত পৰামৰ্শ কৰিছোঁ ও **Seed loan** ও **Cattle loan** দিবৰ পোৱা হয় কাৰণে কৈছোঁ ও **পিং চাৰ্কেল**ৰ **S. D. C.** ক মই এই বিষয়ে তদন্ত কৰি বিপোর্ট দিবলৈ ৩০১৪০ হেজাৰ মানুহক মাত্ৰ ৩০ মৌজা চাউল দি পঠাইছে? গঢ়ে এক ছটাক আৰু ছটাক পাইছে। কিন্তু যেতিয়া ভাষাতৈ মহা গণ্ডগোল হ'ল, তেতিয়া **relief and rehabilitation** লৈ আটাইবোৰ উঠিপৰি লাগিছিল। কিন্তু আমাৰ হাজাৰ বিজাৰ মানুহ বানপানীত বিধস্ত হোৱা স্বত্তেও আমাৰ চৰকাৰৰ বাহাদৰৰ গা তেনে ধৰণে নলৰিল। টিং মৌজাটো ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰে পাৰে। বানপানী অতি সগস্ত দুই লৈ গ'ল। তেনে ধৰণে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ পাৰত থকা আৰুকেও খনো মৌজাই ভুগিছে তাৰ মানুহবোৰ আহি **Seed loan, Cattle loan** বিচাৰি আবেদন কৰিলে হয়, কিন্তু কোনো ধৰণেই নাই। এতিয়াও সময় আছে আৰু চৰকাৰে ইচ্ছা কৰিলে সহায় কৰিব পাৰে। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰে পাৰে যিটো বান্ধ দিছিল সেইটো কেবা ঠাইতো ভাঙিলে। সেইটোয়ো মেৰামতি কৰিব লাগে। বিশেষ যি বিলাক খেতিয়ক এই ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ পাৰে পাৰে আছে ও যদি বা বান্ধ দিছে তেওঁলোকে নিৰাপদে খেতি কৰিবলৈ বস বাস কৰি থাকিব নোৱাৰিব। এই বিলাক মানুহক অন্য ঠাইলৈ নি **rehabilitate** কৰা উচিত হয়।

Dr. GHANASHYAM DAS (North Salmara Reserved for Scheduled Castes) যোৱা সাত তাৰিখৰ ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ বিবৃতিত বৰ্তমানৈ যিটো নোটা-নোটি হিচাব আমি পাইছো তাৰ আচল হিচাব পিচতহে পোৱা যাব। ময়ো নিজে যোৱা ২০।২২ বছৰ ধৰি অসমত বানপানী আৰু ইয়াৰ ধ্বংসলীলা দেখি আহিছো আৰু ইয়াৰ পৰা ধাৰণা হয় যে প্ৰত্যেক বছৰেই বানপানীৰ প্ৰকোপ বৃদ্ধিহে আহিছে আৰু এই বছৰ বানপানীৰ ধ্বংসলীলা আটাইতকৈ বেছি। সেই কাৰণে মন্ত্ৰী, ডাঙৰীয়াৰ খবখেদা বিবৃতিটোত ইয়াৰ সকলো বিৱৰণ বা হিচাব পত্ৰ পোৱা টান। উত্তৰ গোৱালপাৰাৰ কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত ইমান পানী বেচি হৈছে যে তাত কিমান মানুহ মাটি নষ্ট কৰিছে; কিমান খেতি নষ্ট হৈছে; ইত্যাদিলৈ বিধবস্তিৰ পৰিমাণ পৰিক্ৰমাৰ ভাৱে নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা কঠিন। যোৱা তিনি বছৰ ধৰি আই নদীয়ে যি পৰিমাণে ধ্বংসলীলা কৰি আহিছে, সেইটো বিশেষ ভাৱে চিন্তা কৰিব লগা হৈছে। যোৱা তিনিবছৰ আগতে এই নদীয়ে ৬৩ হাজাৰ বিঘা যোৱা বছৰত ৫ হাজাৰ বিঘা আৰু এই বছৰত ১৫ হাজাৰ মান বিঘা মাটি নষ্ট কৰিছে।

এই প্ৰসঙ্গতে মই এই কথাও নকৈ নোৱাৰো যে যোৱা ৪ বছৰৰ ভিতৰত ডিব্ৰুগড়ৰ পৰা গোৱালপাৰালৈকে বিস্তৃত ভাৱে গৰা খহনীয়াই মাটি ভাঙি আহিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে কব পাৰি—ডিব্ৰুগড়ৰ বগীবিলা অঞ্চলৰ প্ৰায় ৪০০ পৰিয়ালে গড়া খহনীয়াৰ কোপত পৰি নিজৰ মাটি ঘৰবাৰী হেৰুৱাই আজিও মাটি বিচাৰি যুৰি ফুৰিছে। সেইদৰে আই নদীৰ প্ৰকোপত পৰি ঘৰবাৰী ভাঙি নিয়া লোক সকলৰ হিচাব মতে ১০০ টা পৰিয়ালৰ আজিও পুনৰ বসতি হোৱা নাই। ডিব্ৰুগড়ৰ বগীবিলাৰ সেই ৪০০ টা পৰিয়াল আৰু গোৱালপাৰাৰ আই নদীয়ে ধ্বংসকৰা ১০০ টা পৰিয়ালৰ পুনৰ বসতিৰ দিহা চৰকাৰে সোনকালে কৰিব বুলি আশা কৰি টানি অনুৰোধ কৰিলো। কাৰণ বিধান সভাৰ অধিবেশন বহাৰ সময়ত সকলো কথাৰ আলোচনা হয়, আত্মসমত পোৱা যায়—কিন্তু সভা শেষ হোৱাৰ পিচত সেই বিলাক পাহৰি যোৱা হয়। এই বিলাক বৰ দুখৰ কথা কাৰণ, সি অত্যন্ত মৰ্মাস্তিক দুখ-কষ্ট বুকত বান্ধি এই পীড়িত মানুহ বিলাক চলিব লগা হৈছে। এই সমস্যা সমাধান কৰা সহজ কথা নহয় বুলি চিন্তা কৰি অভিজ্ঞ চৰকাৰী কৰ্মচাৰীৰ দ্বাৰাই ইয়াক সমাধান কৰোৱাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে হাতত লৈ আগ বাঢ়িব লাগে। এই প্ৰসঙ্গতে মই এই কথাও উল্লেখ কৰিব খোজো যে যিবিলাক কোনো প্ৰকাৰৰ টকাৰ বা অন্যৰ Sanction বিলাক সাধাৰণতে 'মে' মাহত যায়। এই বিলাক দেৰি হলে সকলোৰে অস্তবিধা হয়। কাম বন্ধ কৰিব লগা হয় অথবা কোনো কামকেই টকাৰ অভাবত কৰিব নোৱাৰা অৱস্থাত থাকে।

(সময়ৰ সংকেট)।

সেই কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনাওঁ যেন চৰকাৰে এই sanction বিলাক নবেম্বৰ মাহত দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে কাৰণ তেতিয়া হলে এই বিলিফ বিলাকৰ কাৰণে ডিচেম্বৰ মাহত কাম কৰিব পৰা যায় আৰু তাৰ দ্বাৰাই ৰাইজৰ উপকাৰ হব। নহলে বছৰে বছৰে খৰচ কৰা টকা বিলাক নষ্ট হব আৰু কোনো স্থায়ী ব্যৱস্থা হৈ নুঠিব।

Shri NARENDRA NATH SARMA (Dergaon): অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত বানপানী একো নতুন কথা নহয়। প্ৰত্যেক বছৰেই বানপানী আহি অসমৰ বিভিন্ন অঞ্চলৰ মানুহৰ ঘৰ-বাৰী ভাঙি খেতি পথাৰ নষ্টকৰি ক্ষতি গ্ৰস্ত কৰিব লাগিছে। ফলত মানুহ বিলাক মাটিহীন হৈ উটি-ভাহি ফুৰিব লাগিছে আৰু তাৰ

কোনো স্থায়ী ব্যৱস্থা এতিয়ালৈকে হোৱা আনি নেদেখিলো। প্ৰতি বছৰেই বানপানী হৈছে বৎসলীলা খেলিছে আমি দেখি আহিছো কিন্তু বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ কোনো সম্ভৱপৰ ব্যৱস্থা অথবা বানপানীৰ সময়ত ফুৰা-চকা কৰি উপযুক্ত সময়ত সহায় দিব পৰা ব্যৱস্থা নাই। প্ৰথমতে নাৱৰ অভাৱ। আমাৰ গোলাঘাটৰ অৱস্থা এনেকুৱা যে বিলিক কামৰ কাৰণে, কোনো কোনো ঠাইত মটৰেৰে নাওঁ লৈ গৈ পানীত পেলাব লগীয়া হৈছিল। এইবাৰ গোলাঘাটৰ বঙামাটি মৌজাৰ নাৱৰ অভাৱৰ কাৰণেকোনো কাম সময়ত কৰিব পৰা নগল। সেই কাৰণে মই কওঁ যে এই বিলাক অঞ্চলৰ সুবিধাৰ কাৰণে, তাৰ আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ হাতত কিছুমান ভাল নাওঁ মজুত ৰাখিব লাগে। নহলে বিপদৰ সময়ত, ভিতৰুৱা ঠাই বিলাকত ক'ত কি হৈছে কি নাই হোৱা জানিবৰ কোনো উপায় নাথাকে। উদাহৰণ স্বৰূপে আহ'তগুৰি মৌজালৈ যাবলৈ গোলাঘাটৰ পৰা ককিলামুখ হৈ গৈ ৰাইজক বিলিক দিব লগা হৈছিল। সেইদৰে জিলাৰ শ শ মানুহে এনে অৱস্থাৰ সন্মুখীন হৈছে। সেই কাৰণে মই কওঁ যে গৰা-খহনীয়া মানুহ বোৰক মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বৰ্তমান যিটো ধৰণে এই মানুহ বোৰক মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে সেইটো কাৰ্য্যকৰী ক্ষেত্ৰত ফলৱতী হোৱা নাই। **Gratuitous relief** আদিত যিটো টকা ইমান দিনে খৰছ হৈ গ'ল সেই টকাৰে বহুত দিনৰ আগতে ভাল ঠাইত মাটি বাৰী দি মানুহ বোৰক চিবস্থায়ী সংস্থাপন কৰিব পাৰিলে হেতেন। ৰাইজক দুৱৰস্থাৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবৰ আন এটা উপায় হৈছে **Rabi crops** ৰ উন্নতি সাধন। আমাৰ ৰাইজে যাতে বহল পৰিমাণে বাৰি খেতি কৰিব পাৰে তালৈ চৰকাৰে বিশেষ মন দিব লাগে। সস্তীয়া চাউলৰ দোকানৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ ওপৰিও মাৰি মৰকৰপৰা ৰাইজক ৰক্ষা কৰাৰ ব্যৱস্থা হ'ব লাগে। গোলাঘাট অঞ্চলটোৰ বিষয়ে চৰকাৰক বিশেষ মন দিবলৈ অনুৰোধ জনালো। আহ'তগুৰি হাস্পাতালত ডাক্তৰ নাই—ডাক্তৰখানাটো আছে কিন্তু ডাক্তৰ নাই। তাৰ পৰা ৰাইজৰ একো কামতে অহা নাই। গতিকে সোনকালে তাত এজম ডাক্তৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা হ'ব লাগে।

Shri TARUN SEN DEKA (Nalbari West): মাননীয় অধ্যক্ষ।

মহোদয়, বানপানীৰ বিষয়ে বহুতে বহুত কথা কৈ গৈছে মই মাত্ৰ কেইটামান পৰামৰ্শ দিব খোজো। প্ৰথমটো হৈছে বানপানীত বিধবস্ত মানুহ বোৰৰ খাজনা মাফ দিব লাগে। তদুপৰি আগতে যিবিলাকে খাজনা দিব পৰা নাছিল তেওঁলোকৰ বাকী থকা খাজনা খিনি মাফ দিব লাগে। খাজনা দিব নোৱাৰাৰ কাৰণে যিবিলাকৰ ওপৰত নীলামি নোটিশ বা লকুম দিয়া আছে সেই বোৰ উঠাই দিব লাগে।

তাৰ পাছত ৰবি শস্যৰ খেতি কৰিবৰ কাৰণে হালমুৰি কমেও দুশকৈ টকা ধাব দিব লাগে আৰু শক্তিশালি পাম্প বহুৱাই পানী যোগাই তেওঁলোকৰ খেতি কৰিবৰ বাবে সকলো বকমৰ সুবিধা ও সাহায্য দিব লাগে।

তাৰ পাছত হীৰা, কুমাৰ আদি যিবোৰ লোক আছে তেওঁলোকৰ নিজা ব্যৱসায় চলাই থাকিবৰ বাবে ঘৰে প্ৰতি কমেও ৩০০ কৈ টকা ধাব দিব লাগে।

বিধবস্ত মানুহ বিলাকৰ লৰা-ছোৱালীৰ পঢ়া শুনাও বিশেষ বাধা পৰিছে সেই কাৰণে সেই সেই অঞ্চলৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলৰ মাহুল মাফ দিব লাগে আৰু কিতাপ পত্ৰ কিনিবৰ বাবে ১০ টকাৰ পৰা ৫০ টকালৈকে শ্ৰেণীভেদে সাহায্য দিব লাগে। যিবিলাক লাইব্ৰেৰী স্কুলখন, মছজিদ, মন্দিৰ আদি ৰাজহুৱা অনুস্থান ধ্বংস হ'ল সেইবোৰৰ পুনৰ নিৰ্মাণৰ বাবে মঞ্জুৰী দিব লাগে। যিবিলাক প্ৰাইমাৰী এম, ই, এম, ভি, স্কুল যোৱা বছৰৰ বানপানীত ভাঙি গৈছিল সেই বিলাকৰ বাবে টকা দিয়া বুলি শুনিছিলো কিন্তু আজি এবছৰ পাৰহৈ গ'ল সেই স্কুল বোৰে টকা পোৱা নাই। কিয় সেই টকা দিয়া নাই ক'ব নোৱাৰো। সেই টকা তৎক্ষণাত দিব লাগে।

উৰিষ্যাৰ বানপানীৰ সময়ত জহৰলাল নেহৰু উৰিষ্যাটলৈ আহি কৈছিল যে বানপানীৰ সময়লৈকে খাদ্য বস্তু ৰাখিবৰ বাবে যথেষ্ট গুদামৰ ব্যৱস্থা থাকিব লাগে আৰু খাদ্য মজুদ ৰাখিব লাগে। লগতে “পাব্লিক-হাউচ” কিছুমান তৈয়াৰ কৰি লব যাতে মানুহবোৰক বানপানীৰ আশয় দিব পৰা হয়।

আগৰে পৰা যথেষ্ট নাৱৰ ব্যৱস্থা থাকিব লাগে। আহাৰ মাহৰ পৰা আহিন মাহলৈকে নাও বোৰ সচৰাচৰ বান হোৱা অঞ্চলত মজুত ৰাখিব লাগে। ভাগবতী কণিচিৰিৰ ৰিপোর্ট অনুসৰি দোষী অফিচাৰ সকলৰ ইনকুৱাৰী আৰু বিচাৰ হব লাগে।

এই ৰিপোর্টত এটা ভুল খবৰ দিয়া হৈছে—সেইটো হৈছে যে নলবাৰীত মৰা ৩ জন মানুহ accident হৈছে নৱিছে। মই জানো যে accident মৃত্যু হোৱা নহয় বানপানীতহে মৃত্যু হৈছে।

Mr. SPEAKER: I have a long list of speakers on this subject and we have only half an hour at our disposal. Probably the hon. Minister will take more than half an hour to reply. Unless the House is prepared to sit up to 5 O'clock to-day, I have to ask the Revenue Minister to reply.

Shri HARESWAR GOSWAMI (Rampur): There will be no objection if we sit up to 5 O'clock.

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Parliamentary Affairs): Sir, it will be difficult to extend the session today, but we are prepared to sit on some other day if necessary for a longer hours and hon. Members will have an opportunity to speak on the subject. The hon. Minister may reply on that day.

Mr. SPEAKER: Then this may continue on the 10th October, 1960 also.

Maulavi TAZUDDIN AHMED (Tarabari): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত এই বছৰত হোৱা বানপানী বিষয়ে মই দু-আখাৰ মান কবলৈ উঠিলো। যোৱা বানপানীয়ে অসমৰ কিমান ক্ষতি কৰিলে সেইবিষয়ে কেবাজনো সদস্যই কৈ গৈছে।

মই জানো যে বৰপেটা মহকুমাত ৯ জনৰ মৃত্যু হৈছে। আৰু যেতিয়া খুব বেচি বানপানী হৈছিল তেতিয়া বৰপেটা-গোহাটী সংযোগৰ তিনিওটা বাস্তাটোই বন্ধ হৈছিল। এতিয়াও দুটা বাস্তা বন্ধ হৈ আছে। এটা হল সৰ্বেবাৰী-নলবাৰী বাস্তা। আৰু আনটো হল হাজো বাস্তা। এতিয়াও বহুত ঠাইত বাস্তা ভাল হোৱা নাই।

যেতিয়া খুব বেচি বানপানী হৈছিল। তেতিয়া ব্ৰাহ্মপুত্ৰৰ বহুত ঠাইত গৰাখহনীয়াও হৈছিল। তাৰ ফলত বহুতো মানুহ গৰু মহ, বানপানীয়ে আগুৰি ধৰিছিল আৰু বহু খেতিবাতি গৰমহ নষ্ট কৰিছে। চৰকাৰে বহু ঠাইতে সহায় কৰিছে কিন্তু দুখৰ কথা যে বাগৰৰ আদিৰ Non Cadustral গাঁও বিলাকৰ পিনে দৃষ্টিপাত কৰা নাই। মানুহ বিলাক যেতিয়া ভীষণ বিপদৰ সন্মুখীন হৈছিল তেতিয়া বৰপেটাৰ S. D. O. বা খবৰ দিয়াত তেখেত নগল কিন্তু মই গৈছিলো। তেখেতে A. S. O. বৰদলৈ চাহাবকো পঠিয়াইছিল কিন্তু তেখেত (A. S. O.) তালৈ যাব নোৱাৰিলে। আচল খবৰো S. D. O. ক দিব নোৱাৰিলে। পানীয়ে ঘৰ বাৰী ও গৰু বহুত ভাহাই নিলে পিচত S. D. O. এ দখ প্ৰকাশ কৰিলে যে

তেখেতে সময়মতে তালৈ বাব নোৱাৰিলে। কাৰণ তেখেতে আছিল খবৰ নাপালে। বান পানীৰ সময়ত মই প্ৰায় সকলো বিধস্ত নোজাতে গৈছো। মই দেখাত বৰপেটা মহকুমাত ১৬ খন নোজাত বানপানীয়ে বেচি ক্ষতি কৰিছে বগৰিবাৰী, বাগবৰ, তিতা-পানী, ৰূপহী, জনীয়া, মন্দিয়া, ঘানাজাৰি, বৰপোনা, বেতবাড়ী, পাকা, সৰিয়হ, ভবানীপুৰ, সৰুক্ষেত্ৰী, নগাঁও, চেঙ্গা, হস্তিনাপুৰ। এই কেইখন মৌজা বৰ বেচিকৈ বিধ্বস্ত হৈছে। ইয়াৰ বাহিৰেও এইবাব বৰপেটা মহকুমাত এহাজাৰকো বেচি পৰিয়াল নদীৰ গৰাখহনীয়াত পৰি গৃহহীন হৈছে। বোৰককো ভূমিকম্পৰ পিচত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ তলি ওপৰলৈ উঠি অহা কাৰণেই হবলা, সেই অঞ্চলত ব্ৰহ্মপুত্ৰই দইপাঁৰে ভাঙিছে। তাৰ ফলত তাৰাবাৰী আদি যতিপূৰণা ঠাই বিচছন্দা কৰিছে। যদি এই ধৰণে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীয়ে ভাঙি থাকে অতি কম বছৰৰ ভিতৰত বহৰী, চেঙ্গা ইত্যাদি গাঁও ভাঙি নগাঁও সপ্তেবাৰি পৰ্য্যন্ত পাব।

বহুতো সন্সাই ১। ১। সেব চাউল একো নহয় বুলি কৈছে : মই কও যে তেনে সংস্কৰ সময়ত এনে সহায়ো যথেষ্ট। যিখিনি সহায় Relief হিচাবে দিছে, সি কম হলেও ডাঙৰ সহায় হৈছে কাৰণ সেই সময়ত মানুহৰ ভিতৰত পানী, ইফালে নদীয়ে ভাঙিয়ে আছে। মানুহৰ নিৰুপায় তেতিয়া অলপ চাউল পালে আনকি ঠিয় হৈ চাউল চুৰাই খালেও কিছু বক্ষা পৰে।

বৰপেটা মহকুমাত যিবিলাক মথাউৰি হৈছে তাৰ পৰা আনাব মানুহৰ বৰ উপকাৰ হৈছে। কিছুমান ঠাইত মথাউৰি বান্ধি বটল বাকী আছে। যি অলপ ঠাইত মথাউৰি বান্ধিবলৈ বাকী আছে, সেইখিনি সোনকালে কৰিবলৈ আৰু সোনকালে গৰাখহনীয়া সকলক মাটি দি পুনৰ সংস্থাপন কৰিবলৈ মই অনুৰোধ কৰিলো। সংস্থাপনৰ কাম সোনকালে হব লাগে আৰু একাগ্ৰতা হব লাগে। বহুত পলম কৰি বালী মালিয়ে বুজাই দিলে সহায়হীন লোকক বেচি ক্ষতি কৰাহে হয়।

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa): Sir, Mr. Speaker, first of all, I thank you for the opportunity given to me to participate in the debate. I thank the Revenue Minister for his statement made yesterday on the question of flood. I expected that I would get some more details in the report about the damages done in Lakhimpur district, specially in Dibrugarh subdivision. It has been mentioned here that only 15 mauzas in Dibrugarh subdivision were affected in the flood. My information, Sir, is that 23 mauzas were affected. Of course, some of them were affected heavily, and some affected in certain parts and certain mauza were affected less. I would like to mention the name of the mauzas:—Saikhowa, Sadiya (southern parts), Buridihing (northern part), Hapjan (north-western part), Rangagora (northern most part), Begdung (northern part), Rehmaria (northern part), Lahoal (northern part), Moderkhat (southern part), Tengakhat (southern part), Kheremia (southern part). Similarly I got informations that 12 other mauzas viz., Sasseni, Tipling, Phakial, Jamira, Larua, Khawang, Moran, Sepon, Lengri, Dhemaji, Sissi and Paikmahal. In all there are 23 mauzas. Perhaps, the informations could not come properly due to the fact that officers were engaged in Refugees rehabilitation work or their attentions were diverted to the recent disturbances.

As for example, there was a breach in Dirakinukh about 14 miles from Saikhowa, on the 13th of July. That information could not reach the Embankment Department till a week and perhaps this was not included in the report of Government which was published in Press. If I am correct,

relief to the area was sent after 12 days and it was not covered in the report of the E. & D. Department in the first instance. In Sadia mauza, 15 villages were affected in Saikhowa mauza 30 villages were affected and in Buridihing mauza about 10 villages were affected. I personally visited the area. Sir, the flood in that subdivision were mostly due to the breaches in the existing bunds and sometimes due to the non-availability of bunds. Well, Mr. Chairman, you know perhaps that Upper Assam was devastated due to the great earth quake of 1950. The topography was changed. As a result, we have to suffer and the necessity of construction of bunds were essential. I am thankful to the Government that in certain areas embankments were constructed. There are certain other areas where these embankments are still to be constructed, *e. g.*, a bund is essential right from the north-western corner of Hajan mauza, through the northern part of Rangagora, northern part of Bagdung as well as through northern part of Rohmaia and Lahol mauzas of the Dibrugarh Subdivision. That will save a large area from the flood. That area was not affected by flood before the great earth quake but subsequent to the great earth quake, we find that a large number of families were made homeless, many of them are still to be rehabilitated. Of course, I can not give the exact figures now, but I have seen personally some of these people. The families who have suffered their condition had been reduced to beggary. That happened seven years ago. I could not understand why these unfortunate people could not be rehabilitated as yet. Similarly, Sir, a large number of families in Saikhowa as well as in Sadia areas are yet to be rehabilitated. They were also sufferers of 1953 and 1954 floods. Hon'ble Member Dr. Ghanasyam Das also referred to a large number of families of Dibrugarh area awaiting proper rehabilitation. Similarly, if we take a correct survey, sometimes we are frustrated why such a large number of people had to suffer in our own country and in their own mother land. And that frustration is being spread. Sometimes, whenever we extend help to certain deserving section of people who need help, suspicion arises why more priority is given to those people while the attention of Government could not be drawn by those people who have no alternative hearth and home and those people are continuously suffering. Therefore, Sir, I urge on the Government to give attention for speedy rehabilitation of the flood affected people, specially those who suffered subsequent to the great earthquake. Sir, I have already mentioned that the floods were mostly to the breaches and those breaches are not repaired in time. As for example, I would like to refer to the breach which was caused in the middle of July near Dirakmukh in the No-Dehing bound. We requested the local officials for immediate repair and they did not pay proper attention then. People of the area were as well anxious. Even local people volunteered their services to repair the bund themselves but the E. & D. Department did not agree to this. Belated repair that was made was quite insufficient and the bund was not made very strong. At the same place, breach occurred at the middle of September and people suffered. If I am correct, the weakness of the particular place of the bund was pointed out in this House in way of questions. Sometimes, 2 or 3 years before, I visited the area and I found that the portion was very weak and that portion needed strengthening. It was pointed out to the Minister concerned, though the Minister concerned could not reply properly. It was natural because he could not have first hand information, but I hoped that the Department would give proper attention. Sir, similarly there are other places where people are suffering from erosion, as for example people of Fakial and Zahowal mauzas have been clamouring for rehabilitation. I do know whether the Government has given proper attention to those affected people

However, the time is short and I hope the E. and D. Department will give proper attention to these flood affected areas; so that people do not suffer any more.

I thank you Sir, for giving me a longer time.

(At this stage the Speaker vacated the chair and Shri Nilmoney Borthakur, Chairman occupied it).

Maulavi MAHAMMED IDRIS (Rupohihat): Sir, I am grateful to you for giving me an opportunity to take part in this debate. Many hon. Members have taken part and have spoken about the devastation caused by flood in various districts and subdivisions. But in regard to my district of Nowgong I am very much frustrated with the report in the statement which has been placed before the House wherefrom I found that the flood situation of Nowgong was misreported. I am sure Government is not fully posted with the actual happenings in this district otherwise such a meagre report or information would not have been given about Nowgong district. Sir, I will not take much time of the House in discussing other matters but I would like to convince the House about the actual flood situation in my district.

We are sorry to find that only mention has been made about two mouzas in the district devastated by floods. But I can inform this House that as many as 20 mouzas have been severely affected. I had no mind to give the names of these mouzas but I am compelled to give them now because there was no mention about all the parts of the district where the devastation has been great. These mouzas are—Jarabari, Jan unamukh, Garubat, Kampur, Jarabari, Sahari, Uttarkholas, Ghova, Tetelia, Manoha, Pakoria, Mayang, Dhing, Batadrava, Alitangani, Juria, Laukhowa, Chalchali, Heluguri and Jagial. Sir, you will be interested to know that this district was attacked by flood from two sides. On the northern side the mighty Brahmaputra was in spate and the Brahmaputra dyke was breached in three different places. (It is regrettable that such occurrence was not reported to Government.) As a result of these breaches in the Brahmaputra dyke devastation was caused to Alitangani, Juria, Dhing and other mouzas there. The Kopili dyke was also breached near Roha which caused devastation in, Jarabari, Jagial, Sahari mauzas river, etc. The river Kopili has inundated most of areas in the east and western part of the district. This is the actual position in that district. Due to these floods heavy damage was caused to the standing crops including Jute, Bao and the newly transplanted Sali. Besides that, many public institutions like schools, were also damaged. Many bridges, culverts and P.W.D. roads were damaged and huge loss has occurred there. Sir, the miseries of the people in the affected mauzas is really very great but the affected people have not been given sufficient relief and they are still in distress for want of proper relief, etc. I would urge upon the Government to look to the distress of the people and to arrange proper relief immediately. As there is little time left for them to grow winter crops, affected people of the district should be provided with seed loans within the month of Aswin. Sir, many hon. Members have suggested measures, both short term and long term for the relief of the people, I also share their views and would like to suggest that seed loan should be liberally given to the people and also medical facilities should be provided in the most affected areas in my district. Besides medical relief, veterinary relief should also be made available in the six most affected mouzas. Sir, in Jugijan mouza small pox epidemic has broken out during the last few months and this has already caused some deaths in the area. It is now

apprehended that if proper steps are not taken immediately this small pox epidemic may take some more lives. So, I would request Government to see that proper steps are taken to give medical relief to this mouza.

About test relief work, I agree with other hon. Members about the suggestion for paddy husking. I would like to add that Endi spinning scheme should also be taken up in Nowgong district. Earthwork in some places can only be sanctioned if new projects are taken up. In this connection I can only say that in Nowgong district the entire communication facility has been very badly dislocated due to the floods. You can well imagine the intensity of the flood which has devastated as many as 20 mouzas and the communication facility which has been entirely dislocated. The reason for total dislocation of communication facilities in some areas is that for the last two years when the Local Boards were abolished there was none to look after the Local Board roads. The condition of these roads have now become more miserable due to flood with the result that communication has been completely dislocated. Therefore, I would suggest that in providing relief to these people through test relief works sufficient amount should be sanctioned for improving these communications in the district.

Regarding fair price shops there is already demand from various quarters in my district that these fairprice shops should be opened up liberally. As regards agricultural loan, although the people had expected a bumper crop to reap but for the flood they are in real distress, I therefore request the Government to grant these loans liberally so that the people can purchase cattle and arrange some other crops for winter season. As regards flood protection measures many hon. Members have suggested that the old embankments should be constructed. I also share their views and I would further suggest that in Nowgong district at least the Kopili embankment which has been half done should be completed so that Garubat and Jarabari mauza's can be saved from further ravages of the flood. As regards other parts, there is also the Nonoi embankment which is half done, this should be completed. Then a new embankment by the side of river Haria should be constructed for the protection of the mouzas along its course. These Sir, are many suggestions for permanent control of the flood in the interior parts of the district. Now, about the Brahmaputra dyke, as I have already said, there were breaches in three different places (I suggest that Government should make a thorough enquiry about these breaches and also see possibility of reconstructing them on otherwise by expert personnels.

Shri NILMONEY BORTHAKUR (Chairman): Order, order. It is now 4 P.M. The outstanding business of today will be taken up on Monday the 10th and the hon. Member can complete his speech then.

Adjournment

The Assembly was then adjourned till 10 A.M. on Monday, the 10th October, 1960.

R. N. BARUA,

Secretary, Assam Legislative
Assembly.